

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידיית

40 שנה לפטירת הרב צבי יהודה קוק / תשמ"ב-תשפ"ב



"איפה חברון? שלנו?!"
ואיפה שכם שלנו?!
אנחנו שוכחים את זה? ...
איפה כל רגב ורגב?!"

אישה עם נשק החיים
צבי יחזקאלי
נפרד בדמע

אבא לא יענה לך!
שיחת חברים

פתק ולצדו במבה מתוקה
חנה סלם

ותשליכני, רחוק, רחוק, רחוק!
פויקה!

הבן של הבת של שאלת השבוע

זוג המתיישבים מקריית ארבע שהתנחלו במזכירות של קיבוץ השומר הצעיר שעת סיפור עם חביבה צחור

"למען אמיתה של תורה וכבודו של גדול וקדוש" הרצי"ה ותורת ברסלב, הצצה

מתרחבים

אתר **Tov** אקטואליה יהודית **דרושים:**

איש דיגיטל

< ניסיון בתפעול אתרים > דפי פייסבוק < ערוץ יוטיוב > ניוזלטר וקידום ממומן

איש מכירות

< ניסיון בעולם המכירות וביצירת שיתופי פעולה אסטרטגיים, ובעבודה מול מוסדות וארגונים גדולים

רכז שירות לקוחות

< הכרת סביבת עבודה משרדית > תודעת שירות מעולה < שליטה באופיס > העבודה באיזור פתח תקווה

כתב אקטואליה צעיר ונמרץ

< מכור לאקטואליה > בקיא בנבכי במגזר הדתי לאומי < בעל תפיסת עולם תורנית ברמות קשות < חרוץ, לא מפחד מעבודה קשה ובעיקר רוצה להשפיע **Tov** על העולם > מתאים מאוד למי שמעוניין להתפתח בעולם התקשורת

אתר חדש ותוסס: news.tov.tv • לפרטים ושליחת קורות חיים: gidia@tov.tv

*המודעה מנוסחת בלשון זכר אך פונה לשני המינים כאחד



השיעור שקראתם ואהבתם?



שאלות באמונה?



רעיונות לפעולה?



סיפור לחיזוק?

מהיום כל התוכן

קרוב אליך בקליק



אלפי טורים, רעיונות, סיפורים, שו"תים ושיעורים עמוקים ומחזקים של מיטב הכותבים: הרב יהושע שפירא הרב יונתן זקס זצ"ל. אביתר בנאי. צבי יחזקאלי. הרב עדין שטיינלץ. אהרן רזאל. מיכל וולשטיין. אלומה לב ועוד המון שהנייר צר מלהכיל אבל האתר לגמרי מאפשר

קרוב אליך

חפשו בגוגל: קרוב אליך, בטוח שתמצאו

www.karovel.co.il



לימוד המזד המזונים

מוסיפים אהבה, מגדילים תורה

סדרת פניני הלכה חוללה מהפכה בלימוד ההלכה, ברוח חזונו של מרן הראי"ה קוק זצ"ל, ללימוד הלכה בשפה בהירה וקולחת עם הטעמים הרוחניים שלה, משורשי הסוגיה וכלליה ועד הפרטים למעשה, כל זאת מתוך מבט הרמוני על הדעות והעדויות השונות. בכך הופכת התורה לתורת חיים המחברת ונוגעת בכל אחד ואחת מאתנו ומוסיפה אור וברכה.

היכנסו עכשיו לעמוד הקמפיין והצטרפו ללימוד פניני הלכה

הלימוד מיועד ומותאם למבוגרים, נוער וילדים, בכל שפה ובכל מקום במגוון דרכים: בלימוד עצמי או בקבוצה, בתכנית או בשיעור, מתוך ספר, באפליקציית פניני הלכה, באתרי פניני הלכה, בשיעורים לצפייה, האזנה או קריאה או בקבוצות לימוד בווטסאפ ובטלגרם.



הצטרפו לתנופת לימוד ההלכה
חפשו בגוגל 'לימוד המונים פניני הלכה'



מאה שיחות חברים עם מיני האהוב מחכות לכם נעת באתר 'קרוב אליך'

האבא-המלך כמובן לו נענה
לבקשה, ואפילו לו רצה לכתוב.
עם דמיון, מצוקתו של הבן הלכה
וצברה, עד שגשגה ונפתח בחודשי
הלב שלו, והוא התחיל לכתוב על



ניצד צועקין?

ואין במכתבו אפילו צל של בקשה לחזור הביתה לזרועותיו של אבא - הוא לא גורם נחת רוח לאביו.

האבא-המלך כמובן לא נענה לבקשה, ואפילו לא הגיב למכתב. עם הזמן, מצוקתו של הבן הלכה וגברה, עד שמשוה נפתח בחודשי הלב שלו, והוא התחיל להתגעגע לאביו באמת. הוא חלם שוב על העונג להיות במחיצתו של אביו, ורצה לשוב לארמונו. הוא כתב מכתב נוסף, אבל עם תוכן שונה בתכלית: "אבא, אני כל כך מתגעגע אליך! אני רוצה לשוב להיות איתך!". כעת המלך שמח במכתב, ודאג להחזיר את הבן הביתה.

הרבי ממודז'ין מסביר את הנמשל: כל אחד מאתנו הוא בן המלך. לא פעם, מתוך המצוקות ופגעי הזמן, אנחנו פונים למלך בבקשות שוליות, כמו השחזות הגרון, כאילו מדובר בעניין שהוא חזות הכל. לעומת זאת, כאשר זוכים להתעלות יותר, אפשר דרך המצוקה להיזכר בתכלית ובייעוד של החיים.

מה השאגה שלך?

הרבי מוסיף ומקשר את הרעיון הזה לפסוק בתהילים שהזכרנו: "א-לי א-לי למה עזבתני, רחוק מישועתי דברי שאגתי". בפסוק הזה יש בעצם שאלה ותשובה גם יחד. האדם המתפלל פונה לה' יתברך ושואל: טאטע!! (שזהו תרגום חופשי למילה 'א-לי...') למה עזבתני?? המשך הפסוק הוא כבר התשובה - "רחוק מישועתי", כלומר: הריחוק מהמענה האלוקי והיעיבוב בישועה, נובע מהבעיה של "דברי שאגתי". כשסוג הבקשה שלי, התוכן עליו ביקשתי, לא מכוון כראוי ולא מבטא קשר אמיתי, זה הדבר הגורם לריחוק.

אם אדם רוצה לדעת למה בקשתו לא התקבלה, עליו לבחון מה כללה הבקשה שלו. אם הוא ביקש רק לפתור בעיה מקומית כלשהי, אבל לא נתן ביטוי לקשר עם ה', המלך מתעלם מהבקשה. דרך התיקון היא לשוב ולבקש באמת את התכלית, ואז הבקשה נענית.

מה אני עושה פה?

עניין נוסף שהרבי ממודז'ין מקשר לרעיון הזה, זאת התפילה של בני ישראל בזמן שעבוד מצרים. עם ישראל זעק לשמים, אך בתחילה היה נראה כי הוא לא נענה. רק אחר כך הקב"ה אומר למשה: "ועתה הנה צעקת בני ישראל בְּאָזְנוֹ אֵלַי, ולכן הוא רוצה לשלוח אותו לגואלם. מה נשתנה בין הצעקות? בואו נראה מה כתוב בפסוקים. הצעקה הראשונה היתה, כדברי ה' למשה, "ראיתי את עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי מפני נגשיו" - זו הייתה צעקה שבאה רק מצד הקושי והמצוקה הזמנית. לכן אף שהקב"ה ודאי שמע אותה, הוא כביכול לא עשה איתה שום דבר. אבל בשלב מאוחר יותר, הצעקה של בני ישראל הייתה בגלל הזיכרון והמודעות לייעוד המקורי שלהם - "צעקת בני ישראל". אחרי שהם נזכרו בתפקיד שלהם, הם שינו את הנוסח שיהיה מכוון לנקודה הפנימית, ואז הצעקה באה אל ה'.

המילים "צעקת בני ישראל" הן בעלות משמעות כפולה. כאשר הצעקה הייתה צעקה של "בני ישראל", כלומר, יהודים שזוכרים שהם בני ישראל, בני אברהם יצחק ויעקב, ושהם בעלי מעלה וגדולה, עד כדי שהתחילו לשאול את עצמם באופן אמיתי מה הם בכלל עושים במצרים - אז הצעקה הזאת כביכול התקרבה ובאה עוד יותר לה', עד שהוא שמע אותה ונענה.

ההתעוררות של בני ישראל לצאת מהשעבוד, נוגעת גם לכל אחד מאתנו שרוצה לצאת מהמצרים שלו. כשאנחנו רוצים לבקש על הישועה והגאולה הפרטית שלנו, אנחנו צריכים גם לנסות לבדוק מה מונח בבקשות ובתפילות שלנו. על מה אני מתבודד וזועק לה? האם הצעקה מכוונת לבקש גרון טוב יותר - שיפור בתנאי התעסוקה ויוקר המחיה - או שהצעקה מכוונת לשיבה לארמון המלך, דהיינו חיבור מחדש אל הייעוד והשליחות שאליהם נועדנו? הרבי ממודז'ין מוסיף עוד ביאור מחודש למילים של בשורת הגאולה: "פקד יפקד א-להים אֶתְכֶם". משמעותה של הפקידה היא לא רק זיכרון של ה' אותנו, אלא גם הענקת כוחות להתעוררות והתרוממות מעפר. הפקידה בזמן הנכון, היא התעוררות של הזיכרון העצמי שלנו והתחברות מחודשת של הכוחות הפנימיים שלנו. חברים יקרים! זכינו במשימה חדשה - לבחון את התפילות שלנו, שיהיו מכוונות לחיבור אל שליחותנו וייעודנו.

שלום חברים יקרים! חודש אדר שמח ומבורך! אמנם אנחנו רק באדר א', אבל כבר עברנו את פורים קטן ואפשר בהחלט להתחיל לדבר על ענייני הפורים, ולהתכונן ליום הקדוש והנשגב הזה.

אני לא יודע אם יצא לכם לשמוע על הרבי הראשון של חסידות מודז'ין - רבי ישראל ממודז'ין ז"ע, שהספר שלו על התורה נקרא 'דברי ישראל'. באחת התורות שלו בספר, הוא מביא משל מעניין בקשר לפסוק שמופיע במזמור הידוע בתהלים, פרק כ"ב, שאמרה אסתר המלכה - "א-לי א-לי למה עזבתני?".

הנסיך, הגרון והגעגע

המשל מספר על מלך שבנו התנהג בצורה מבישה, ועורר בו כעס גדול מאוד. המלך החליט לגרש את הבן מהארמון, ואכן הבן יצא לדרכים ונדד ממקום למקום, עד שלבסוף מצא מקום לחיות בביתו של אדם כפרי פשוט, והחל להתפרנס מעבודה קשה בתור חוטב עצים.

לימים, הגרון שאיתו עבד התקלקל ונעשה פחות ופחות חד ויעיל, והתוצאה הייתה שמלאכת חטיבת העצים התנהלה בקושי רב. פתאום, בתוך הקושי הגדול, נזכר הבן באביו המלך שמאומה לא חסר באוצרותיו, והחליט לכתוב לו בקשה - שישלח לו גרון חדש מושחז היטב. אתם יכולים לתאר לעצמכם את המשך... כמה זה עצוב: כשבן המלך, שגלה מעל שולחן אביו, סוף סוף נזכר בו אבל הוא פונה אליו בצורה כל כך קטנה ונמוכה - כל מה שמעניין אותו הוא הגרון שיעזור לו להמשיך לעבוד במלאכתו הפשוטה,



האקדמיה המלכותית לעוד



להפך לנגן
 בנגד כל הבלגן
 0503041559

כבר מנגן? בא לחדר כושר לעודיסטים

לא לו שעדיין
מחכים

תינוק חדש במשפחה? מזל טוב!

מתוך השמחה הגדולה
אנחנו מזמינים אתכם "להעביר את זה הלאה"
בתרומה למכון פוע"ה

להעניק משמעות
נוספת לשמחה
הפרטית שלכם

**הזודת
לידה**



מעל ל-121,000 תינוקות באו לעולם בסיוע מכון פוע"ה
בואו להיות שותפים

מכון פוע"ה
פוריות ורפואה על-פי ההלכה

לפרטים: 02-651-5050 www.puah.org.il



תודת לידה

או חפשו בגוגל:



צבי יחזקאלי

של אדם מוצא מתוך הבור ומתחיל חיים חדשים.
מנחם מנדל בחר באותו רגע לחיות חיים שבהם
כל תנועה קטנה היא הרגשה, הכל יקר, ויש רק
אהבה וטוב.



הלוחמת בלי הכוחנות

יום לפני עליית הנשמה היא תהתה מתי תתחזק ותחזור לעצמה, ואמרה לאשתי "אסור לי להתייאש", בעודה בגופה הכחוש והגוסס ועיניה התכולות מחפשות עתיד. אין רע בעולם, זו לא אופציה.

היא חיכתה לכל אהוביה שיגיעו וברגעיה האחרונים, בזמן ששרו לה "תהא השעה הזו שעת רחמים...", נתנה מאורה ואהבתה וכלי קול זעקה: אבא...

74 שנות חיים בקרב עצום ושקט, ובידיה הנשק שבמשך כל חייו הרחננים אנחנו מחפשים. חמותי היקרה ציפורה הוכיחה לי שאפשר לחיות בלי כעס אפילו לא פעם אחת. שהכל טוב, אם אתה בוחר לראות את זה.

עכשיו בכל פעם שאני נתקל במארב בחינוך הילדים, אני חושב לעצמי מה הייתה עושה סבתא ציפורה. יש להניח שזה היה משהו אחר לגמרי מהטעויות שלי.

לא רק כשעלתה לעולמה הבינו ילדיה ותלמידיה ועשרות מכריה מי היא הייתה. גם בחייה הרגשנו מה היא באמת האישה, האמא, המורה... היקרה.

בנה ליאור כתב בהספדו "... חייבים להמשיך את דרכה, דרך חינוך לאהבה. עלינו לחדש לילדינו כל רגע ושנייה, להסביר שכל רגע של נשימה זו אחדות מופלאה. אימא שלנו היא אור, אור של חירות ואהבה, אור של נתינה ומחילה, אור של איפוק ונחמה, של הסתפקות ונתינה. אמא הייתה פלא והתגלמות של אור תכלית של לעתיד לבוא, של הכלה ואיפוק. אימא כעת בגן של עידון עם נשמות חסידים וצדיקים. אימא שלנו חסרה בעולם הגשמיות והעשייה..."

אני עמדתי שם והודיתי לה שוב על השידוך, ושזכיתי בעוד מורה שהראתה לי שלא רק הכל לטובה, אלא בעצם הכל ממש טוב. יש רק טוב בעולם הזה. ושאינן ייאוש זה לא רק סטיקר, זה ככה.

לעילוי נשמת חמותי ציפורה פייגא בת מנחם מנדל וחנה אסתר. נתגעגע עד יכולע המוות לנצח ותימחה כל דמעה. אורך יאיר בנו באור יקרות עד התחייה.

העלון 'קרוב אליך' הופך חלק מחיי. בעיניי, הכתיבה הזו היא חלק מעבודת השם, ולכן גם אני מצדי מרגיש יותר קרוב אליכם לספר לכם עוד על חיי. אני מנסה לכתוב על השידוך שלי, שבעקבותיו זכיתי באשתי האהובה. כמו כל דבר בחיי, זה היה סיפור מוזר במיוחד שקשור לטלוויזיה ולהרבה הרבה השגחה ומלאכים ושליחים של השם.

לפני 14 שנים, בכ"א אדר ב' תשס"ח, שנת שמיטה, על גבעה ביער ליד ירושלים התנסו 40 אנשים לחופה קטנה. באוויר היה ריח של נס, השגחה, מאורע שהוא מעל הטבע.

כשנה קודם לכן, באיזה בית בישראל הטלוויזיה דולקת והבית מתנהל בחיי. ציפורה פייגא, אמא של אשתי, מדברת עם אשתי על השידוך שלה. "מהקמח הזה עוגה לא תצא", היא אמרה לה ביידיש. מה הכוונה אמא? "הוא לא החתן שלך". למה את אומרת את זה? "אני פשוט רואה, זה לא הוא". אז מי כן? שאלה הבת. "זה שבטלוויזיה". מי? זה שמדבר עם הערבים? הוא? "כן. הוא מזכיר לי את סבא מנדל".

סבא מנחם מנדל פוסלניץ, ניצול השואה, היה סיפור של נס מהלך. הוא סיפר על אמו הרבנית פייגא, אישה קדושה שהייתה לה ממש רוח נבואה. אפילו הגויים היו מתייעצים איתה ומגיעים לקבל ממנה ברכות.

אמא, הרבנית פייגא, אמרה למנחם מנדל לפני השואה, "עומדת להגיע סערת מוות, ואתה תישאר היחידי מכל שמונת אחיך ואחיותיך. תתכונן, מנדל הצעיר, אל תתייאש, תמשיך אותנו".

כמה שנים לאחר מכן. סביב בור הגופות במחנה הריכוז בוכנוולד, חיילים אמריקאים מתכוננים בערימת הגופות. בתוך כל המוות, מנחם מנדל הקטן שנמצא בפנים זוכר את נבואת אימו ולא מתייאש. הוא מזיז את ידו.

שלד אדם מוצא מתוך הבור ומתחיל חיים חדשים. מנחם מנדל בחר באותו רגע לחיות חיים שבהם כל תנועה קטנה היא הרגשה, הכל יקר, ויש רק אהבה וטוב. כל צמח, כל עלה קטן, כל משב רוח וכל בן אדם הוא טוב. אלוקים עושה רק טוב. הוא יצא מהמחנות לחיים שבהם חינוך את שתי בנותיו בתמימות, בפשטות, בענווה, לראות רק טוב.

אמא של אשתי, חמותי ציפורה פייגא, נקראה על שם סבתה שנספתה, אותה לא ראתה מעולם. גם לה הייתה אותה רוח נבואה, היא התעקשה למצוא את הבחור מהטלוויזיה והצליחה, השידוך הוצע ותוך זמן קצר עמדה חופה חסידית וקדושה, בה היא אמרה שזה היום המאושר בחייה. מעולם לא נלחמה בכוחנות על משהו, והשידוך היה פעולה יוצאת דופן בחייה.

מורה עם עין טובה במשך 30 שנה בבית ספר. מעולם לא הענישה, לא נתנה ביקורת, לא אמרה דבר רע. רק התכוננה בחיוך על העולם הטוב של הקדוש ברוך הוא.

כשהייתה באה לבקר אותנו ואת הנכדים, לא אמרה אף פעם אסור או מותר. לא כעסה, פשוט הכילה ואהבה. שיטת חינוך ללא שיטה. כוח עצום ללא כוחנות. אין ייאוש, כהגדרה בסיסית בחיים.

לפני כמה שנים, כשגילו אצלה את המחלה, היא נרתמה לעוד קרב. ניתוחים, טיפולים ותמיד בלי להתלונן. אפילו לא פעם אחת. מעין עולם בו לא סיפרו לה שיש כעס ביקורת ותלונה. שקט פנימי וכוח עצום. תוך כדי המחלה היה ברור לה שממשיכים, שעוברים את זה... עוד שנה, ועוד מאבק שקט.

גב ההר מובילים
לוקחים אחריות. נקודה.

אריזה | הובלה | אחסון | 052-6071171, 02-9978757
gavhahar1@gmail.com

במקום בו יש בחירה - יש תקווה



אפרת

תורמים ומצילים חיים של תינוקות ונשים הרות במצוקה



ייעוץ רפואי



ייעוץ והכוונה
תעסוקתית
לאמהות אפרת



ערכות
"אפרת לתינוק"



טיטולים
ומטרנה



חבילות מזון
מידי חודש



תמיכה
וליווי רבשי

www.efrat.org.il | 02-5454500



איך ייתכן שילדיהם של רבנים גדולים לא ממשיכים את דרכי אבותיהם?

רוח

הרב נתנאל אלישיב

ר"מ במוסדות 'בני דוד' עלי ומנהל מכון בניין התורה

אילו בניהם של רבנים, צדיקים ו'סתם' אנשים טובים וחיוביים היו בהכרח ממשיכים בדרכי הוריהם, היה נגזר מכך שגם בניהם של רשעים ובעלי מידות רעות היו ממשיכים אף הם בדרכי הוריהם. עיקרון הבחירה החופשית מחייב שלכל אדם תהיה האפשרות המלאה לעצב את דרכו (על פי רמב"ם הלכות תשובה ה, א), ומה גם שלבני אדם מטבעם יש נטייה למרוד בהוריהם במידה זו או אחרת, כי אלמלא כן, הכל היה נשאר כפי שהוא והמציאות בכללותה לא הייתה מתקדמת. לכן זו זכות מיוחדת כשהתורה מתמידה במשפחה במשך שלושה דורות, כדברי רבי ירמיה "מכאן ואילך תורה מחזרת על אכסניא שלה" (בבא מציעא פה), שכן יש בכך התגברות על כל סוגי הנטיות הטבעיות למרוד, אם זה באב או בסב.

כל זה היה נכון בכל הדורות, אבל בדורותינו נוסף עוד צד, שהגדיל את הסיכוי שבנים יבחרו בדרך שונה, ולעתים אף הפוכה, מזו של הוריהם. מסופר שפעם נשאל הרב הראשי יצחק אייזיק הלוי הרצוג זצ"ל, האם זה נכון שהתפוח אינו נופל רחוק מן העץ? הרב אישר שזה נכון, ומיד נשאל: "אז איך אתה מסביר את חיים?" חיים הרצוג (אביו של הנשיא המכהן, יצחק הרצוג) היה בעל זכויות רבות: אלוף חשוב בצה"ל, דיפלומט בכיר ולימים אף נשיא מדינת ישראל, אך למרות שהיה בנו של הרב הראשי, הוא לא היה דתי. על כך השיב הרב הרצוג: "במה דברים אמורים שהתפוח לא נופל רחוק מן העץ? כשמנשבת רוח מצויה, אולם כשמנשבת רוח שאינה מצויה, גם התפוח יכול ליפול רחוק מן העץ". במאמר 'הדור' הרב קוק מעמיק לבאר שבדורות שלנו מנשבות רוחות לא מצויות. החופש והבחירה גדלו על חשבון הסמכות והמסורת, ולכן אנו יכולים לראות שינויים מן הקצה עד לקצה בחילופי הדורות בכלל המגזרים, לכל הכיוונים.

המסקנה עבורנו, בניהם של הורים מכל הסוגים, היא שהקדוש ברוך הוא סומך עלינו, והפקיד בידינו רוב, שלא היה לאנשים בעבר. החופש החדש, הידע והטכנולוגיה, מגוון האפשרויות העצום - כל אלו לא ניתנו כדי להכשיל אותנו אלא כדי שנבחר בטוב, ונשתמש בכל האמצעים הללו כדי להעצים את בחירתנו, ולהרבות אורה וברכה בעולם. ניקח מהורינו את הטוב שהם הנחילו לנו, ונוסיף על אוצר זה את תרומתנו הייחודית, ויתברך בנו העולם כולו וכן יתברך זרענו שיבוא אחרינו.

אור

יובל פרוינד

קודם כל, כידוע, עדיף לעצום עיניים מול אחרים ולפקוח אותן מול המראה. אבל אחרי שנרגענו, אפשר להתבונן בתופעה הזאת ולקלוט עיקרון רוחני חשוב: אור הוא מטיב, מחמם ומחיה ואור יכול גם לסנוור ולעיתים אפילו לעוור. לפעמים אנשים שחיו בתוך בית או סביבה שהיה בה אור גדול, ויש להם עיניים רגישות - נפגעים. לפחות הם חייבים ללכת עם משקפי שמש כדי להסתיר קצת את האור ולהצליח להמשיך לראות.

ובאופן יותר מפורש: מי שחי במרחב שיש בו תביעה מתמדת (גלויה או סמויה) לאידיאל עליון ולאמת נוקבת ולגבורה, הסתפקות במועט, ולעיתים התעלמות מהגוף, צרכי החיים וכדומה - עלול להרגיש עומס מוגזם שקשה מאוד לשאת. כשהוא ירגיש שזה כבד מדי והוא עומד להישבר, הוא יהיה חייב לעשות צעד חריף כדי לנוח, ובמידה מסוימת כדי להגן על עצמו.

לעיתים העומס מגיע דווקא מהסביבה, מהעיניים החיצוניות, מההרכיבים על ה"בן של.. והבת של.. מהמבטים על כל תנועה חריגה שלהם. וכך אנחנו, החברה, מקצינים את העומס, "היהורו בבני רבנים שמהם תצא תורה..".

יש פה תורה שצריך ללמוד - תורת הוויסות של האור. איך לכוון למעלה - בלי לבטל את מה שלמטה. איך לדרוש את ה' ולא לשכוח אותי בדרך. איך לשמוח גם בגוף, לא רק בנשמה. כל אדם לומד את האיזונים הללו דרך התנסויות ותקופות, ולפעמים קצת בלבוש כזה ולפעמים קצת בסגנון אחר. תנו להם ללכת בדרך שלהם - אל תכריעו בשבילם שהם בחוץ או שהם פשוט. הם ממשיכים ללמוד את האיוון מול האור. תניחו להם לעשות את הדרך בשקט.

כבוד

הרב אברהם בורודיאנסקי

ראש ישיבת ברקאי, חספין

היצר הרע מאוד נהנה לשאול את השאלה הזו. "תראה את הבן של הרב ההוא מה יצא ממנו...". אבל למעשה, את השאלה הזו צריך להפנות לבית היוצר של החינוך של אותו בנם של גדולים, וכך לסביבה בה גדל ולסוג היחס שהעניקה לו - האם יחס של כבוד מדומה או של כבוד התורה המחייבת את חכמיה ולומדיה.

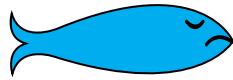
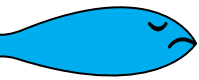
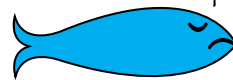
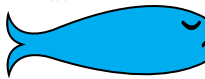
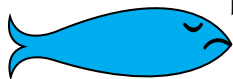
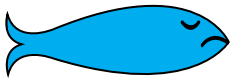
בואו נשאל את עצמנו, עם יד הלב: איזה יחס מקבלים בניהם של תלמידי חכמים? אם מפנקים אותם כי הם הבנים של... - מה הפלא כשהם יוצאים בינוניים ומטה?

אכן, השאלה הזו היא אחת השאלות ההיסטוריות שלנו, כפי שנאמר בגמרא (שבת נו) "אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: כל האומר בני שמואל חטאו - אינו אלא טועה, שנאמר 'ויהי כאשר זקן שמואל... ולא הלכו בניו בדרכיו'. 'בדרכיו' הוא דלא הלכו - מיחטא נמי לא חטאו. אלא מה אני מקיים 'ויטו אחרי הבצע' - שלא עשו כמעשה אביהם, שהיה שמואל הצדיק מחזר בכל מקומות ישראל ודן אותם בעריהם, שנאמר 'והלך מדי שנה בשנה וסבב בית אל והגלגל והמצפה ושפט את ישראל', והם לא עשו כן אלא ישבו בעריהם".

איזה עוון היה לבניו של שמואל עד שהכתוב מכנה אותם ש"לא הלכו בדרכיו"? וכי הם חיללו שבת? אכלו טרפות? ממש לא! מסביר המאירי שם: "אף על פי שמדת חסידות, מכל מקום מי שנתפרסמו אבותיו במדה זו באיזו ענין ובא הבן למלא מקומו באותו ענין, הרי אותה מדה שבה אצלו כמדה ממוצעת שכל אדם, ראוי לאחוז בה עד שאם יניחנה ראוי לו ליענש עליה. והוא שנאמר בבני שמואל שלא חטאו בעון הנזכר בהם, אלא מתוך שלא עשו כמעשה אביהם".

מדהים! אם שמואל נהג בהנהגה של חסידות - זה הפך להיות חלק מהדנ"א של בניו. מידות טובות ודרגות קדושה שהאב עמל לרכוש בזיעת אפיו, נעשו הטבע של צאצאיו.

לסיכום: כאשר מגיע בן של אדם גדול להתחנך, ראשית עליו לדעת שהגנים שלו משובחים והוא בעל פוטנציאל גבוה יותר מהמוצע להיות אדם גדול. במקביל, מחובתם של מחנכיו לנהוג עמו בחינוך מיוחד המותאם לאדם גדול בעתיד. אל תפחיתו מהמעמסה שלהם, תנו כבוד לתורה!



אני בוחרת במה שטוב לי!

מיון מילדותי חדש ומפואר 

חדרי לידה חדשים ומפנקים 

פגייה חדשה, מאובזרת
במכשור הרפואי המתקדם
ביותר 



מחלקת מיון מילדותי גינקולוגי ע"ש צבי ובטי רייזמן ומשפחתם לוס אנג'לס
The Delivery & Gynecological Emergency Department
Donated by Zvi And Betty Ryzman & Family Los Angeles



שביל הלידה
ללדת איתך בדרך שלך.
לניאדו



www.shvil-haleida.co.il | 09-8609500



עשרות טורים של פויקה מעוררים ובוטחים מחכים לכם באתר 'קרוב אליך'

המנהיג

אורי צוקר, ישיבת לב חדש, שילה

לא היה נראה ככה".
 בום!
 אהרון? אהרון הוביל את הכיתה?
 עכשיו הוא מבין למה אהרון היחיד שממש לא מסמפט אותו. עד עכשיו הוא חשב שזה עניין של אופי, עכשיו מסתבר שאת כל הטוב הזה הוא עשה על הגב של מישהו.
 את שארית הדרך הוא עשה בשתיקה, ממלמל משהו על זה שהוא לא מרגיש טוב. הוא לחץ על הידית וכשל לתוך הבית. את דלת החדר הוא סגר מאחוריו והשאיר את האור כבוי.
 הוא, הוא בעצמו, דרך על מישהו. דרך? איזו מילה עדינה למה שהוא עשה. מעך, השפיל, הקטיץ. אולי הוא בכלל הרג את אהרון, לא באמת, אבל מבפנים. מה שווה כל הטוב שלו אם זה מה שהוא עשה? כדאי שהוא יפסיק לרמות את עצמו ולרמות אחרים. מעכשיו הוא יתפוס פינה בכיתה ולא יוציא מילה מהפה, מי יודע את מי עוד הוא עלול להרוג.
 זה מה שאתה רוצה? שאני אפסיק הכל? להיכנס לקונסיה ולא לצאת משם?
 הרי את כל הטוב הזה עשיתי רק בשבילך, האמנתי באמת שזה מה שאתה רוצה ממני. מזל שגיליתי את האמת, הכל היה שקר, הכל היה דמיון. אתה בטח שונא אותי, כועס עליי. כמה רע עשיתי בלי לדעת, כמה אטימות יש בי, חוסר תשומת לב בסיסית.
 כי נשאתני ותשליכני. תשליכני, רחוק רחוק רחוק. רק לא לראות אותי.
 זה מה שאתה חושב?
 החיים מלאים עליות וירידות. כל עליה וכל ירידה הן חלק מהדרך הגדולה שלך למעלה, קדימה, פנימה.
 משבר הוא לידה מחדש, הודמנות להתנקות, להשיל עטיפות, קליפות, להישאר נקי יותר.
 קח את הזמן כדי לעכל את השבירה, לאסוף את החלקים שהתפזרו לכל הכיוונים. תן לעצמך זמן לפירוק והרכבה מחדש. אבל אפילו לרגע אחד אל תפסיק להאמין בעצמך וביכולות שלך. הטוב שלך אמיתי לגמרי, והכיוון שלך נכון באמת. השבירה לא נועדה לרסק אותך, אלא לאפשר למשהו חדש לצמוח.
 אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן.

בהתחלה הוא לא היה נראה משהו מיוחד, אפילו לא קצת. אפשר להגיד שהוא היה סתם מישהו.
 אולי סתם מישהו זה הגדרה לא נכונה, הוא רק היה נראה ככה. עולמו הפנימי זה כבר נושא אחר לגמרי.
 מהבחינה הזו הוא היה בליגה אחרת.
 לחברים בכיתה לקח זמן עד שהם התחילו לזהות אותו, את המנהיגות שחבויה בו.
 זה לא לקח יום ולא יומיים, זה התבשל לאט.
 פעם זו הייתה הערה קטנה, בדיוק במקום, שנתנה לערב הכיתתי פאנצ'. בפעם אחרת זו הייתה הצעת ייעול לשוק פורים שפשוט הקפיצה אותו בכמה רמות.
 בסוף שנה, כשהם הסתכלו אחורה, הם קלטו שיש להם מנהיג אמיתי בכיתה. אחד שבכלל לא עף על עצמו, נותן לכולם מקום, אבל בסוף הוא זה שמוביל ומנווט, עם המון חן וחיוך כובש.
 זהו, הוא היה על הגל.
 הוא בעצמו לא זכר איך זה היה נראה קודם, לפני שהוא תפס את קרמת הבמה. הוא באמת לא הרים את האף, השתדל לתת תשומת לב לכולם, עם חיוך ומילה טובה. הוא אהב את כולם וכולם אהבו אותו.
 אם הייתם עושים לנפש שלו ניתוח לא הייתם מזהים שם גאוה, לא זו השפה שהוא דיבר. הוא כל כך רצה לעשות טוב בעולם, הוא הרגיש שזה בדיוק מה שה' רוצה ממנו.
 כשהוא עבר ליד מישהו והתעניין בשלומו הוא התמלא רק מלראות אותו מחייך חיוך אמיתי וטוב, כזה שמחייכים כשמישהו מתעניין בשלומך באמת. השמחה האמיתית שהייתה לו כשהוא הוביל את הכיתה ליצור פעילויות מיוחדות ויצירתיות, נבעה מהחיוניות שבעשיית טוב לשם הטוב.
 ההתרסקות לא הייתה צריכה יותר ממשפט אחד.
 זה לא היה דרמטי, אף אחד לא התכוון לפגוע. למה שמישהו ירצה לעשות לו דבר כזה? זה נאמר בהערה אגבית לגמרי בשיחה סתמית בדרך הביתה.
 "תקשיב, נס שגילינו אותך. כשאהרון הוביל את הכיתה זה ממש

יד שרה אצלך

03-9543349
daatri@yadsarah.org.il

רקע כללי של המחלה
 טיפולים מתאימים למחלה
 מידע על תרופות ותופעות לוואי
 טיפולים אלטרנטיביים
 טיפולים חדשניים

עונה על שאלותיך
 ומספק מידע רפואי
 מקצועי ועדכני
 על מחלות, תרופות
 וטיפולים **חינם**





הישיבה לאמנויות ולמדעים
בר אילן, תל אביב

#4 פסטיבל חז"ל שמיטה

יט אדר א ה'תשפ"ב - 22220-
תוכנית הערב

18:30 ג'אז בַּמְבוּאָה -

19:00

כרמית פיינטוך

כשהקרקע נשמטת
מתחת לרגליים

הרב ניר מנוסי

השמיטה וסוד הנשיות
היהודית

הרב בני פרל וסגן
ראש העיר חיים גורן
שמיטה כמפתח
ליוהרה פוליטית

הרב יהושע אנגלמן
וד"ר אביחי צור
להשם או לך? רב
צדוק על השמיטה



20:00

מופע אינטימי - שולי רנד

אהרן אריאל לביא

שמיטה כמשבר מתוכנן

גבריאלה בן שמואל

מדרשי שמיטה במשנת
מניטו

מרים שפרוביץ

אם ואשה: אדמה בחז"ל

21:00

פאנל בהנחיית אורי מלמד
נפתלי אופנהיימר, אהרן
אריאל לביא, גבריאלה בן,
שמואל, הרב בני פרל והלל
גרשוני

22:00



תפסו מקום

<<<

הישיבה לאמנויות ולמדעים בר אילן

שדרות רושטילד 421, ת"א

הפקת הפסטיבל - אבי טאוב - 050-304-1559

היא תשמח

שעת בוקר מוקדמת ובכית המולת שחרית, ילדים בתלבושת מדדים בזריוות, ואמא ביד אחת מתארגנת וביד שניה מכניסה כריכים לקופסאות.

"להתראות אמא, יום טוב" מאחלים הילדים והיא בתורה מאחלת "יום טוב ומבורך צדיקים".

אנחת רווחה נפלטת מבלי משים, יש לה עוד קצת זמן להתארגן בנחת ולבחור את המטפחת שתתאים לבגדים.

ההסתכלות במראה תמיד גרמה לה לחשוב, נדמה כי ההסתכלות החיצונית קוראת לה להביט פנימה, דבר שלא קורה הרבה מאז שהיא אמא.

היא מחייכת חיוך מאולץ, כזה שמגלה לה מה מתרחש בפנים, מזמן היא לא הרגישה שמחה אמיתית.

אולי היא תשמח, כשתמצא עבודה חדשה, או כשתחזור למסור שיעורים.

היא תשמח, כשיגדלו הילדים, כשהקטנים ינסו לגני עירייה והגדולים יכלו קצת פחות בפנימיה.

היא תשמח, כשיהיה לה קצת זמן לעצמה, כשהיא תחזור לכתוב, על פריחה באביב ועל דשא רטוב.

היא תשמח, כשבעלה יזמין אותה לצאת כמו פעם ככה בלי סיבה, 'להליכה מרוממת' או למסעדה טובה.

היא תשמח, כשיחזרו המחוות הקטנות של השנה הראשונה, לא משהו יקר, סתם משהו שהיא תמיד אהבה, פתק קטן ולצידו במבה מתוקה.

היא תשמח, כשהגדולים יעזרו קצת יותר, והקטנים ילמדו להפסיק לריב, לוותר.

היא תשמח, כשתורנות שטיפת הכלים בכיור תתקתק בלי שתצטרך להתחנן.

היא תשמח, היא יודעת, היא בטוחה, זה לא קל ככה לשמוח בשגרה מתוחה.

מבט חטוף בשעון מפזר את מחשבותיה, היא תמיד נדהמת לגלות את המטפחת שנקשרה כאילו מעצמה, למרות המחשבות.

היא ממחרת לסלון, מוודאת שהכניסה לתיקה פלאפון ומפתחות ויצאת בזריוות.

היא סוגרת את הדלת בעד ביתה, בלי לשים לב שליד ערמת הכלים שנוקו חיתתה לה חבילה, פתק ולצידו במבה מתוקה.

לכל הטורים האהובים של אלומה לב,
מיכל וולשטיין, הדסה סאסי ועוד ועוד,
היננסו לאתר 'קרוב אליך'



הרב ידידיה לביא | רב, יועץ ופוסק במכון

כל אחד הוא רק חצי

פרשתנו - פרשת 'כי-תישא' פותחת במצוות מחצית השקל. השנה נקרא את תחילת הפרשה העוסקת במצוות מחצית השקל - גם בשבת הבאה, כ'פרשת שקלים' - הראשונה מ'ארבע-פרשיות'.

מצוות הבאת מחצית השקל מיועדת לצורך קרבנות, לאדנים ולבדק הבית - "זה יתנו כל העבר על הפקדים מחצית השקל בשקל הקדש עשרים גרה השקל מחצית השקל תרומה לה" (שמות ל', י"ג).

שתי הלכות ייחודיות נאמרו במצווה זו. האחת - הסכום הוא דווקא מחצית השקל ולא שקל שלם, והשנייה - סכום זה הוא בדווקא, אין להוסיף עליו ואין לגרוע ממנו.

במפרשים מצאנו מספר ביאורים מדוע המצווה היא רק במחצית ולא בשקל שלם.

האלשיך בביאורו כתב:

"ובשם החכם הר"ש בן אלקבץ ז"ל שמעתי שהוא להורות את בני ישראל יחס אחדותם בל יעלה על לב איש מהם שהוא נפרד מחברו כי אם כאלו כל אחד חצי ובהתחברו עם כל אחד ואחד מישראל נעשה אחד שלם. על כן כל אחד יביאה מחצית".

מצווה זו מלמדת אותנו שכל אדם צריך להרגיש שהוא חלק מעם שלם ואינו שלם בלי חיבורו אל הכלל.

בנוסף, מעבר לשייכות האדם לעם ישראל, שלמותו של האדם הינה רק כשהוא חלק מזוג ומשפחה ואינו כשהוא לבד, וכך כתב האלשיך בהמשך דבריו:

"כי הנה ידענו מספר הזוהר כי כל הנפשות בצאתם למעלה יצאו זוגות זוגות זכר ונקבה ועל שניהם נאמר זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם נמצא כי הזכר לבדו מחצית אדם הוא וההיקש בנקבה והנה למדונו רז"ל כי בעגל שום אישה לא חטאה לא בלבד שלא נתנו חלק כבעליהן. ... ע"כ ציווה הוא יתברך יתנו מחצית השקל שהוא כל איש על עצמו אך לא שקל שלם כי בת זוגו שהוא חציו האחר לא נפגם והוא הצריך כופר נפשו לא היא: האלשיך מלמדנו ששלמותו של האדם היא כשהוא נשוי. כשהאדם נותן מחצית השקל, מתקן הוא בכך את מה שחלקם של האנשים חטאו בחטא העגל. אחר שיתקן האיש את אשר פגם במעשה העגל, הרי שהשלמות של האיש והאישה יחד - תופיע. התיקון בחלקו - משפיע על שלמות שניהם.

דברים אלו מזכירים לנו מקרים שאנו פוגשים במכון פועיה: לעיתים, לשלמות הזו של איש ואישה, יש קושי לצאת אל הפועל מצד מסוים - מצד לידת ילדים, לעיתים הקושי נגרם בשל בעיה רפואית של אחד הצדדים, אך היחס והמסר שאנו תמיד אומרים לזוגות הוא שאין להסתכל על הבעיה שהתגלתה - כבעיה של אחד מבני הזוג, אלא הם מהווים יחד שלמות אחת העומדת כרגע אל מול אתגר הפוריות.

הבנת משימה משותפת זו נותנת לבני הזוג כוחות לעבור את מסע הפוריות יחד ולצלוח את תחנותיו הרבות באופן הרבה יותר נעים וקל.

תודה לכם

הנהגת ההורים של הישיבה מברכת את הישיבה לאמנויות ולמדעים בר אילן על קבלת פרס החינוך הארצי של החמ"ד לשנת תשפ"ב. אנו מאחלים לכל צוות ההנהלה, המורים והעובדים המשך עשייה חינוכית ברוכה ומשמחת וכשם שאנחנו רואים ברכה בעמלכם שהוא עד בלי די יתקיים בכם "והריקותי לכם ברכה עד בלי די".



הישיבה לאמנויות ולמדעים
בר אילן, תל אביב



רבנו הרב צבי יהודה קוק וחסידות ברסלב מוגש במלאת 40 שנה לפטירת הרצי"ה משה נחמני

אנשי קודש מלאי חכמת אלוקים ודבקים בכל מלא ישותם בא"ס [=באור אין סוף] חיי החיים ב"ה שאין חיים בלעדו, אשר ממקורות טהורים כאלה יצאה התפילה שלהם, ועל יסודות חזקים כאלה נוסדה, - כאלה הן התפילות הקבועות ומסודרות ומקובלות לכל ישראל ולקוטי התפילות של הקדוש מהר"ן מברסלב ועוד, שהן ברוממות רוחן היותר נשגבה הן כוללות כל באמת, וכל ירא ד' באמת החפץ קרבת אלהים והמקושר עם הכל

ימצא בהן תמיד את עצמו, את נטיותיו ואת חפציו וצרכיו, מה שאין-כן במין אחר של תפילות, שהן ביותר בקשות ואנחות טבעיות של הלב המתמוגג בעניו וצרתו ומבקש עזרה והרי הוא כאילו עומד לפני מלך בו"ד לבקש ממנו חסד וחנינה. וז"ש "מסיר אוזנו משמוע תורה גם תפילתו תועבה" (ע"פ כתבי קודש של כ"ק אאמ"ר שליט"א), שכל מה שהתפילה היא קרובה אל התורה - פחות תועבה היא, והתפילה השלמה שהיא אחת עם התורה היא כולה קדושת נצח אלהית; אמנם כמוכח גם המין השני של התפילה אין שייך בו תועבה, חלילה לפי שאינו לגמרי, חלילה, בכלל "מסיר אוזנו משמוע תורה".

וכך כותב רבי נתן בהקדמה ל'ליקוטי תפילות':

"וכן עשיתי אחר כך ראיתי שטוב להעתיקם בלשון פליליות באופן שיהיו שוין לכל נפש, ולמסרם לאנשי שלומנו לכל אמן הטוב מבעליו פי ראיתי פי הם פליליות גדול מאד והם דברים הצריכים לכל נפש, לכל אחד ואחד לפי מדרגתו, כלם צריכים להם למגדול ועד קטן ואין שום דבר שחסר לאדם בענין עבודת ד' שלא ימצא בתפילות הללו".

לברור דמותו של רבי נחמן

היה מי שהתבטא על רבי נחמן "שלא היה מקובל ולא פילוסוף". על כך פרסם הרצי"ה תגובה נמרצת "למען כבודו של גדול וקדוש", ובה הפריך את הטענות הללו, ותיאר את דמותו האמיתית של רבי נחמן:

"בגליון 'היסוד' [...] נזכר 'רבי נחמן מברסלב אשר לא היה לא מקובל ולא פילוסוף וחשב שעיקר השגתו של האדם באה על ידי

מן הראי"ה קוק זצ"ל היה קשור ברוחו ובנשמתו לדמותו של רבי נחמן מברסלב זצוק"ל. מעבר לעיונו המעמיק בכתביו, חש אליו הראי"ה זיקה אישית מיוחדת בפנימיות נשמתו. דבר זה בא לידי ביטוי בדברים המופלאים שגילה הראי"ה באוזני מקורביו: "אני נשמת רבי נחמן".

לא פלא כי זיקתו של הראי"ה קוק לתורת ברסלב וקרבתו לאנשיה, גרמה לכך שכאשר עלה בנו הרצי"ה בשנת תרס"ו ללמוד תורה בשיבת תורת חיים בירושלים, והוא אז כבן חמש עשרה שנה, נמשך לחסידי ברסלב ולסדר עבודתם (התבודדות, תיקון חצות, טבילה וכו'). כנראה שבמשך תקופה כלשהי אכן קיים את ההנהגות הברסלביות, כחסידי מן המניין. הוא אף גידל פאות ארוכות כמנהג חסידי ברסלב. בנוסף לכך, עסק הרצי"ה בלימוד כתבי רבי נחמן ועיין בהם בהתמדה מיוחדת.

במסגרת קצרה זו נביא עוללות בלבד מכתביו ומחיייו של הרצי"ה הקשורים לכך.

לקוטי תפילות - תפילות הכוללות כל

באחד ממכתביו לרב יעקב משה חרל"פ (מתאריך ט"ז אב תר"ע) מבאר הרצי"ה את מהותה של התפילה. בתוך כך הוא מבדיל בין התפילות שתיקנו רבותינו, הכוללות כל, לבין תפילות אישיות שמחדש האדם הפרטי.

הרצי"ה מזכיר את ה'ליקוטי תפילות' - שכתב רבי נתן מנמירוב על פי תורת רבו רבי נחמן ב'ליקוטי מוהר"ן' - כדוגמה לתפילות כוללות.

"ועל דבר התפילה, שמאוד ראוי לדייק במילותיה ובסדריה, כי הכל ימצא בה באמת, כן הוא אמנם בכל התפילות, כל אשר נתחברו ואשר יכולות להתחבר, כי הלב הרגש במצוקתו החומרית או הרוחנית ימצא בהם תמיד את בטויו לאנחות מכאוביו ומרירות תחנוניו לפני אלוהיו, אך באמת יש הבדל גדול בין תפילה לתפילה; בין זו שנתחברה מאת

ארץ ישראל מחכה לך

בואי לעצמות איתך



יוק היכרות
וראינות
28.2 | כ"ז אדר א'

חדש! << מדרשת רוח רגבים בגולן שירות לאומי חקלאי בשילוב לימודי מדרשה

- שליחות חקלאית לאומית
- בניין רוחני בלימודי מדרשה
- שירות מטעם האגודה להתנדבות
- נופי הגולן הייחודיים

שמנסטית! בואי להתחבר לאדמה, לתורה, לעצמך



לרישום: 050-6619045 | מדרשת רוח רגבים בגולן

האגודה להתנדבות יוצרים שינוי בונים עמיד

אשתד & more



מהערות הרצי"ה בשולי גליון ספרו 'לקוטי מוהר"ן':

מקורות והשוואות לדברי רבי נחמן עם דברי הראי"ה קוק והגר"א מוילנא

יסוד הגירות - ניסופים לה' / תורה קמב

לח. ... ועל-כן אברהם, שהיה ראש לגרים, ולא היה לו ממלכה, ולא היה לו רק הלב, שחשק מאד לעבודת הבורא, קבל גם כן מזה הלב של מעלה, שנקרא ספר הזכרון. ואז לא היו שום צדיקים בעולם, והיה נכתב על הלב מה שחידשו הנשמות קדם הבריאה... ועל כן כל הגרים נקראים על שמו, ונקראים (תהלים מ"ז): "נדיבי עמים עם אלקי אברהם", בחינת (שמות ל"ה): "נדיב לב", כי אין להם רק מה שלבם נכסף להשם יתברך, כמו אברהם: - וזהו עיקר יסוד הגירות, ע' הערות בסוף דעת-כהן לסי' קנ.

דעת כהן, הערות לסימן קנ - "שיש לומר שעיקר המילה בגירות אינה אלא שע"י זה נכנס בכלל ישראל, כמו שנכנסו אבותינו בקדושת ישראל במילה וטבילה" מדברי הגמ', יבמות מז, "קיבל מלין אותו מיד שהווי מצווה לא משהינן", מבואר שלא המילה והטבילה הן עצם הגירות... אלא שהגירות שעיקרה הוא החלטת קבלתו בדעתו להיות גר בישראל ונלווה על ד' מתחילה היא לצאת לפועל עם קבלת המצות, וידיעת אזהרותיהן ושכו"ע [ושכרן ועונשן], ונגמרת ונעשית היא על ידי המילה והטבילה...

[האותיות המודגשות הן דברי הראי"ה ושאינן מודגשות הן הערות הרצי"ה על דבריו]

הנחת הצדיק על ידי הכתב / תורה קעא

מג. על ידי הכתב יכול הצדיק האמת להפיר הנפש ופנימיות הנפש של הכותב, והאמונה ושרש האמונה שלו - ע' מבחר הפנינים שער ההכרה, אורות התשובה ח יג.

מבחר הפנינים, שער ההכרה - (י') ואמר כתב האדם מורה על דעתו... (ח') ואמר מצפון דעת האדם בתוך כתביו...

אורות התשובה ח', י"ג - כל חטא מטיל חרדה מיוחדת על הנפש... והרושם של החרדה הבא מצד החטא אפשר להכירו, בין בשרטוטי הפנים, בין בתנועות, בין בקול, בין בהנהגה, בין בכתב היד, בין בסגנון הלשון בדיבור, וביותר בכתביה, בהרצאת הרעיונות וסדרם...

נוחה של מחיאת כף / תורה נו

יח. גם על ידי מחאת כף, מבטל המחלקת, כי כל המחלקת נמשכים מבחינת קרח על אהרן, שהם בחינת שמאל וימינא, ועל ידי מחאת כף, נכללים שמאל בימין וימין בשמאל, ונעשים אחדות. - "השמחה היא יחוד ימינא ושמאלא כמ"ש הנהרות ימחאו כף וזהו ספיקת כפים בשעת שמחה", ביאורי הגר"א ברכות פ"ה.

התקשרות ואמונה בצדיק ופרישה מתענוגים".

ולמען אמינתה של תורה וכבודו של "גדול וקדוש" (לשון הגאון רבי אפרים זלמן מרגליות זצ"ל בהסכמתו ל'ליקוטי מוהר"ן'), יש להעיר לא זו בלבד על זרות התאור ש"לא היה מקובל" על "אדם הגדול בענקים" (לשון הגאון רבי אברהם חיים מזלאטשוב זצ"ל שם), ה"יודע תעלומות חכמה ושושן סודות מפענח נעלמים רוזים" (לשון הרב אפרים זלמן מרגליות שם). "בדברים מושכלים שכל אלוקים" (לשון החוזה מלובלין זצ"ל שם), "מדבש היוצא מן האר"י הקדוש זצ"ל" (לשון הגאון ר' מאיר זצ"ל מברוד, שם), אלא שגם התיאור "שלא היה פילוסוף", הוא שלא כראוי והנכון, לפי שבשליליותו הסתמית - והמוכפלת ביותר - הוא כאילו נוטל כל ערך של הגיון מחשבה מקורי מהמתואר, אשר באמת גם בשלילתו את הפילוסופיה ובהדגשתו את ערך התמימות והפשטות, יש בה מעמקות המחשבה של מקוריות קדושה; וכמו שהוגדרה הפילוסופיה של רבי יהודה הלוי שבספר הכוזרי בתור פילוסופיה של שלילת הפילוסופיה. ולעומת זה החשיבות העיקרית של התקשרות האמונה בצדיק ושל פרישה מתענוגים בשביל ההשגה הרוחנית, אף על פי שמובלטת אצלו ביותר, אינה מיוחדת לו אלא כוללת לכל ספרות החסידות בסגנונות שונים ומצויה בדברי רבותינו זכרונם לברכה הראשונים והאחרונים".

"לעשות מהתורות תפילות"

באחת מאיגרותיו לרב 'הנזיר', כותב הרצי"ה כך:

"להערתך מתפילה, שלא תעשה קבע ושצריך לחדש בה דבר, אשיב: [...] תפילה היא חיי שעה ותורה - חיי עולם, ולעולם תהי התורה קרקענו הבריאה ומאורינו הבהיר, "נר לרגל ואור לנתיבה", בעור צור ישענו ב"ה השומע קול שוועת תפילתינו, שרק עם שמיעת התורה תיכון ותעלה ותרצה, ולגמור עלינו לטובה ברחמיו, ובהתפללנו אחרי התורה ועל פיה יכולים אנו באמת "לעשות מהתורות תפילות", וממשיכים את קודש חיי השעה על יסוד קודש חיי העולם [...]"

אין עולם הזה כלל

בערב שבת הגדול תשל"ב נפטר הרב שלום נתן רענן-קוק זצ"ל, חתנו ותלמידו של הראי"ה.

במוצאי שבת, התאספו המוני תלמידים ומקורבים ב'בית הרב' בירושלים, והמתינו למיטתו שתצא מחדר הטהרה שברחוב הנביאים. הצפיפות היתה רבה והלכה וגברה מרגע לרגע. והנה הופיע הרצי"ה כולו שטוף בדמעות, עיניו נפוחות מבכי. הוא התיישב על כסא שהובא, ליד שולחן אביו הראי"ה זצ"ל, מצחו השעין על כף ידו. לפתע, החל מכה באגרופו על השולחן, ושאותיו שבקעו מנהמת לבו וחזיריו את השומעים: "רבי נחמן מברסלב !!! רבי נחמן מברסלב !!!"

הרבה מהנוכחים התפלאו לשמע קריאה זו מפי הרצי"ה. והנה המשיך הרצי"ה וסיפר כך: ה'משכילים' הגיעו לפני רבי נחמן מברסלב, ואמרו לו שהם לא מאמינים בעולם הבא. שאל אותם רבי נחמן מדוע, וענו לו: מפני שאיננו רואים אותו בעיניים. השיב להם רבי נחמן: וכי את העולם הזה אתם רואים? הרי העולם הבא ודאי שישנו, ואילו כשאני מסתכל פה, על מה שנקרא 'העולם הזה', איני רואה אלא גיהנום, כך שאין עולם הזה כלל. לאחר שסיפר זאת הרצי"ה בכאב ובצעקה, הוא פרץ בככי מר והמשיך בהספדו, אך בשל רוב בכיו היה קשה מאוד להבין את דבריו.



למה לחכות עד תשפ"ג אם אפשר להתחיל ללמוד כבר עכשיו?

נרשמים לסמסטר אביב
 ומרוויחים שנה שלמה

הסבת
 אקדמאים
 להוראה



תואר
 שני



תעודת
 הוראה



תואר
 ראשון



חדש! תוכנית ייחודית להסבת אקדמאים לחינוך מיוחד

חינוך מיוחד | לשון | אנגלית | ספרות | גאוגרפיה ולימודי סביבה | אזרחות | תושב"ע | מתמטיקה
 מדעי המחשב | מדעי הטבע | היסטוריה | לימודי א"י | תקשורת וניו מדיה | תנ"ך | מחשבת ישראל

תואר ראשון B.Ed. והסבת אקדמאים להוראה

יום היכרות
 כ"ג אדר א'
 24.2

הרצוג. לדעת. לחונך.

להרשמה: 073-3742354 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il



חביבה היא לפניך

שיחת מסדרון שלה עם בן גוריון הביאה את קצבאות הילדים לעולם > היא וחברותיה חדרו לאולם אברהם עם מזון ושתייה והתבצרו, עד שהחיילים התחילו לדפוק בדלת > מרכז טיפולי שהקימה עבור ילד וחצי, הפך למוסד שמשרת יישובים שלמים > ושבירת הרגל של בעלה עם הדריכה הראשונה בקריית ארבע, רק הצביעה על הדרך לחיים החדשים שלא הפסיקו לאתגר >> שיחה מרתקת עם חביבה צחור

הדס צורי
צילומים: לע"מ

החיילים מצאו דרך מתוחכמת להתחמק מהמשימה נזכרת חביבה בחיך כשהיא מספרת על היום בו החלו חייה בקריית ארבע. המושל המקומי כעס על היהודים הבאים למקום, והורה לחיילים לפנות אותם מהדירה בה התנחלו. "הם עלו למעלה וכל חייל הוריד משהו פעוט: אחד לקח ספר, השני מזלג וכף, שני חיילים סחבו יחד מזוודה עם כרית שינה... זה היה מרגש מאוד עבורנו" היא אומרת. "המושל כעס והשתולל, אבל חייל אחד נעמד מולו ושאל: 'על מה נלחמנו? כדי לגרש יהודים?!'".

חביבה צחור נמנית על ותיקי קריית ארבע ומייסדיה. הסיפור שלה ושל בעלה ע"ה, משה צחור, הוא חתיכת היסטוריה חוצת יבשות, כמו גם תקופות סוערות בתולדות ההתיישבות בארץ. התיישבנו לשעה של זכרונות איתה ועם בתה מינה גוברין.

"בעלי משה ע"ה נולד בגרמניה והגיע עם משפחתו לארץ ישראל ב-1934, כשהיה בן חצי שנה" מספרת חביבה. "משפחתו ברחו משם בגלל האנטישמיות שהרימה את ראשה המכוער ובזכות סבתו, אישה חכמה ואמיצה מאין כמוה, שבזכות התושייה שלה ניצלה כל משפחתה".

מעשה שהיה כך היה: יום אחד, כשאביו של משה הלך לבית הכנסת, ראה גרמנים זורקים אבנים על חלונותיה של חנות סמוכה שהייתה בבעלות יהודית. "כשחמי סיפר זאת לאימו, היא הבינה מיד לאן נושבת הרוח" אומרת חביבה, ובתה מינה ממשיכה ומגוללת את הסיפור המשפחתי בקצרה: "הסבתא-רבה שלי, מרים, הודיעה למשפחה שמחסלים הכל ומתארגנים לעלות לארץ ישראל. היה צורך ברכישת סרטיפיקטים, אבל כדי לקבל סרטיפיקט נדרש כל אדם לספק אישור שברשותו 1000 לירות שטרלינג, ולא היה להם מספיק כסף עבור כל בני המשפחה. מה עשתה הסבתא החכמה? לקחה את בתה כנהגת והן נסעו לשוויץ - נסיעה שהייתה אז בבחינת סכנת נפשות - שם הן הפקידו בבנק שוויצרי אלף לירות סטרלינג, וכך היה להן אישור לסרטיפיקט הראשון. אחר כך הן נסעו שוב לשוויץ, הסבתא הוציאה את הכסף מהבנק, החביאה אותו בגלגלים של הרכב וחזרה לגרמניה. שם הפקידה שוב את הכסף בבנק גרמני, השיגה אישור ורכשה סרטיפיקט נוסף, וכך חזר חלילה... בדרך זו היא הצליחה להעלות לארץ חלק גדול מהמשפחה.

"כשאני חושבת על הסבתא רבה, אינני יכולה שלא להתפעל מראייתה למרחוק ומחריצותה בדרך להשגת המטרה שהציבה לעצמה. האמת היא שכבר בשנת 1929 שלחה הסבתא בני משפחה כדי לרכוש קרקעות בארץ, כזו הייתה הסבתא מרים, אם המשפחה", מסכמת מינה, ואכן משפחתו של משה

עלתה לארץ והתיישבה בבני ברק. חביבה, מתי את הגעת לארץ ישראל?

"נולדתי בפולין בעיר ירוסלב בשנת 1938, ממש ערב השואה, למשפחת חסידי בעלז", מספרת חביבה. "אם את משפחת בעלי הצילה הסבתא, במשפחתי היה זה דווקא הסבא. כידוע, ב-1939 נחתם הסכם בין היטלר ימ"ש לרוסים, ובחלון הזמן הזה ניתן היה לעבור לרוסיה. סבי אמר להוריי: 'אם הוא (ימ"ש) פותח שער - תלכו. אחר כך לא בטוח שתוכלו לצאת'. הוריי קיבלו את עצתו החכמה ויצאו. מי שיצא - נשאר בחיים. אחר כך נסגרו השערים והמשך ידוע". עצתו של הסבא ליוותה את הוריה של חביבה גם בהמשך הדרך, כאשר ב-1945, עם תום המלחמה, רוסיה פתחה את שעריה ואפשרה לצאת מגבולותיה. "הוריי, שזכרו את האמירה של סבי, עלו על הרכבת הראשונה לפולין". זמן מה לאחר מכן ירד מסך הברזל, והמוני יהודים הפכו מסורבי עליה במשך שנים רבות.

"אני זוכרת את עצמי יורדת מהאנייה בנמל חיפה, מביטה לאחור ואומרת בקול: 'סיימתי את הגלות'. הייתה לי תחושה חזקה של בית. גם היום, עשרות שנים אחרי, בכל ראש השנה ויום כיפור התחושה הזו חוזרת אלי ואני אומרת תודה"

"החיים בפולין היה מאוד לא פשוטים" אומרת חביבה. "אנטישמיות רבה הופנתה כלפינו. לכן כשקמה מדינת ישראל, נרשמנו לעליה מיד. הפלגנו לארץ ישראל באנייה רעועה והגענו לכאן בשנת 1950, כשהייתי בת 12. אני זוכרת את עצמי יורדת מהאנייה בנמל חיפה, מביטה לאחור ואומרת בקול: 'סיימתי את הגלות'. הייתה לי תחושה חזקה של בית. גם היום, עשרות שנים אחרי, בכל ראש השנה ויום כיפור התחושה הזו חוזרת אלי ואני אומרת תודה", היא דומעת.

צוענים בארץ ישראל?

קוריוז משעשע אירע לחביבה בימיה הראשונים בחיפה. "לימים התברכתי בשתי כלות וחתן תימניים" היא אומרת, "אבל כשבאנו לארץ מפולין, לא ידענו שיש בכלל מקום שנקרא תימן. בתקופה הראשונה לאחר שעלינו לארץ, גרנו בימחנה ישראל' באוהלים. יום אחד הגיעו כמה משאיות ומהן ירדו מאות אנשים. כשראיתי אותם לראשונה, חשבתי שהם צוענים" היא צוחקת. "הגברים היו לבורשים במעיץ גלימות כאלה, אבל היו להם פאות בצדי הראש והם היו עטופים בטליתות. רצתי ואמרתי לאבי 'הגיעו צוענים?!' אבא יצא להסתכל, וגם הוא לא הבין איך ולמה הגיעו צוענים לארץ... אבל כיוון שהיו להם זקנים ופאות הוא הבין שיש דברים בגו". הוא ניגש לאחד ה'צוענים' ופנה אליו בארמית ושאל 'מהיכן אתם?' והפלא ופלא - ה'צועני' השיב לו בארמית ואמר לו שהם מתימן. 'איפה זה תימן?' תזהר אבי. הוא לא שמע על המקום הזה מעולם".

סגירת המעגל הייתה לאחר שנים, כאשר בנה של חביבה התארס עם נחמה התימניה. אז התברר שאותו אדם אליו פנה אביה של חביבה, הוא דודה של נחמה...

לפטט עם בן גוריון

ב-1954 עבדה חביבה במשרדי פועלי אגודת ישראל. "הייתה לי הזכות להיות המזכירה של הרב קלמן כהנא (רב הקיבוץ חפץ חיים, ממנהיגי פא"י, חבר כנסת וסגן שר החינוך והתרבות בממשלות ישראל. ה"צ). הוא היה אדם מקסים ולמדתי ממנו הרבה. הייתי נוסעת איתו פעמיים בשבוע לכנסת ועבדתי איתו שם". בכנסת הכירה חביבה את דוד בן גוריון, ראש הממשלה דאז. "הכנסת הייתה מקום יותר ידידותי מהיום. הייתי משוחחת הרבה עם בן גוריון, הוא שוחח עם כולם. יש לי גם מכתבים ממנו. יום אחד, בן גוריון התייעץ איתי ושאל איך לדעתי ניתן להגביר את הילודה של היהודים בארץ. 'הערבים יולדים המון והיהודים הרבה פחות' הסביר. חביבה הציעה לו



להגדיל את התשלום לנשים יולדות: "כל ילד שייולד, יעלה את השכר למשפחה".

בן גוריון אהב את הרעיון שלך?

"הוא אמר 'זה נפלא! קיבלתי, והחליט להעביר חוק בנוגע לזה בכנסת. החוק עלה מהר ועבר מידיתי". בלי להתכוון, חביבה הפכה להיות יוזמת החוק למתן קצבאות הילדים במדינת ישראל.

איך הגעת לקריית ארבע?

"הצטרפתי לקבוצה שעלתה לקיבוץ שעלבים (היישוב הוקם בשנת תשי"א (1951) על ידי גרעין הנח"ל 'שלהבת' של בוגרי תנועת הנוער 'עזרא' שחביבה הייתה פעילה בה. ה'צ. שם הכרתי לראשונה את הרב לוינגר ע"ה", היא מספרת. "שנה אחרי שהתחתנו, עברנו לקיבוץ משואות יצחק אבל המקום לא התאים לנו ולכן חזרנו לעיר וגרנו בכני ברק ואחר כך בפתח תקווה".

לאחר מלחמת ששת הימים, יום אחד הופיע הרב לוינגר בבית משפחת צחור בפתח תקווה. "הוא סיפר שהם עולים לקריית ארבע ומחפשים אנשים חלוצים ואמיצים שמוכנים לפלוש לקריה ולגור בה. היו לנו אז כבר שישה ילדים וביניהם אסתי, תינוקת קטנה. תוך שלושה ימים נפרדנו מהדירה בפתח תקווה ועשינו את דרכנו לקריית ארבע. הגענו לקריה עם משאית ובה כל חפצינו. הצבא והמשטרה היו שם ולא הניחו לנו להיכנס לקריה. בסוף, כשהצלחנו להיכנס, הוצאנו הכל מהרכב, עמדנו עם החפצים ולא ידענו לאן ללכת. החלטנו לפלוש לבית הדירות הסמוך".

מדוע את משתמשת במילה לפלוש?

"כיוון שלצערי, גם אז וגם היום הגישה של המדינה היא שאנחנו פולשים לחברון ולא מיישבים את ארץ אבותינו", אומרת חביבה בחדות.

לקריית ארבע הגיעו באותו יום 12 משפחות. "זה היה חורף קר מאד, אפילו ירד שלג, והנה אנחנו נוחתים בעיר - חבורת משפחות צעירות עם הרבה ילדים קטנים. כשהורדנו את החפצים מהמשאית, בעלי נפל ושבר רגל - צעד ראשון בקריית ארבע", מימוש איחול ההצלחה הלועזי: Break a Leag....

מושל העיר חברון, קצין יהודי, לא ראה בעין יפה את הגעת התושבים החדשים לעיר. "התחלנו להעלות את הריהוט לאחד הבתים והוא השתולל מכעס. כשהחלטנו להשתקע בקומה השלישית של הבניין והעלינו לשם את חפצינו, הוא פקד להביא חיילים למקום ואמר להם: 'נשלח אותם חזרה למקום ממנו באו. יש פה כבר מספיק יהודים, לא יגיעו עוד!'. כשהמושל ראה שאין עם מי לדבר ושנחנו לא מקשיבים לו ולא מתכננים לעזוב, הוא זעם וצעק: 'אני לא מסכים לזה! הבתים לא שלכם!' אבל הרב לוינגר הורה לנו לא לענות לו. אותו קצין הורה לחיילים לעלות לדירה בה השתקענו ולהוריד את החפצים שלנו למטה".

החיילים צייתו?

חביבה מתארת בהומור את הדרך בה התחמקו החיילים מהמשימה, כמסופר בשורות הפתיחה. "המושל חטף הלם" היא מעידה. "כנראה הבין שהוא לבד במערכה, ולכן עלה למעלה והוריד את המקרר שלנו לבדו, מהקומה השלישית. במדרגות האחרונות הוא כמעט מעד, אבל איש לא ניגש לעזור לו... הוא שוב כעס והשתולל, אך פתאום להפתעתו, המפקד של החיילים הורה להם לעזוב את המקום", היא צוחקת ומוסיפה: "איזה אומץ היה להם פשוט לקום וללכת. המושל נשאר לבד, לא היה לו כוח יותר לסחוב דברים...".

משפחת צחור הוזמנה לגור עם משפחה נוספת מהקריה לתקופה מסוימת, עד שתימצא דירה עבורם. "שיהינו שם כחודש ולמרות שגם להם היו כשישה ילדים, הסתדרנו מצויף. אחר כך עברנו לדירה משלנו והתחלנו את חיינו בקריה".

ימי בראשית

באותם ימים הקריה הייתה בחיתוליה. המתיישבים הראשונים הקימו בית ספר, אך בהתחלה היו חריקות רבות: "היה בלאגן" מתארת חביבה, "המנהלים התחלפו כל הזמן וגם המורים. לא הייתה משמעת והמורים לא תמיד הופיעו בכיתות. התלמידים היו מגיעים בבוקר, ולא היה מורה

שילמד אותם. מוכן שבאוירה כזו גם התלמידים לא הקפידו על הזמנים". חביבה ומשה ראו את מצב החינוך בקריה ושקלו לעזוב את המקום. "פנינו לרב לוינגר ואמרנו לו שאנחנו מתחילים לחפש מקום אחר לגור בו. כי עבורנו, העיקר אלו הילדים, והם לא יכולים להסתובב ללא מסגרת חינוכית ראויה. הרב אמר 'לא, לא, חכו. אני אביא מנהל מצויף ויהיה בסדר'.

"הרב לוינגר אמר ועשה. הוא הביא את הרב שלום הורביץ לנהל את בית הספר שאכן החל לעבוד כראוי: ילדים נענשו אם לא הגיעו בזמן, מה שגרם להורים להקפיד על הזמנים. מורים שלא הגיעו בזמן - לא נכנסו לבית הספר. התחיל להיות סדר והילדים התחילו ללמוד. כך זכינו להישאר בקריית ארבע".

תוכלי לספר קצת על החיים החדשים בקריה?

"בקריית ארבע התגוררו אנשים מאוד שונים. כל אחד הגיע מרקע אחר, עם מנהגים וסגנון משלו. למשה ולי היה קשה לעתים להכיל את כל הרבגוניות" היא מודה. "הרבנית מרים לוינגר הייתה עבורי דמות מופת לחיקוי, היא חינכה אותנו לסובלנות ולאורך רוח. זה עזר לי מאוד, כי לאחר כל השינויים והמעברים הייתי עצבנית וחסרת שקט".



מספר שנים אחר כך, בשנת 1976, הגיעו הרב דוב ליאור ומשפחתו לקריית ארבע, והרב ליאור החל לכהן כרבה של הקריה. "הרבנית בתיה ליאור נהייתה חברתי הטובה, היא הכניסה לי הרבה אור לחיים" אומרת חביבה.

תושבי הקריה לא נחו ממעשי ההתיישבות. "היינו עושים הרבה פלישות באזור" היא נזכרת. באותה תקופה, שעות הכניסה ליהודים למערת המכפלה היו מוגבלות. "בשאר השעות אסור היה לנו להיכנס" מדיגישה חביבה. "החלטנו לעשות מעשה: באנו כקבוצה ונכנסנו למערה, לאולם של אברהם אבינו, עם הילדים ועם מזון ושתייה, וברגע מסוים סגרנו את הדלתות באופן הרמטי ונשארו בפנים. החלטנו שלא נצא מכאן עד שמדינת ישראל תודיע שהיא מאפשרת ליהודים להיכנס למערה ולהתפלל בה בכל זמן שירצו".

לאחר זמן, החיילים החלו לדפוק על הדלתות. "הודענו להם שלא נצא עד שיפתחו את המערה ליהודים בכל זמן. עברו כמה שעות, ישבנו בפנים עם המזון שהבאנו וחיכינו". לאחר שעות לא מעטות הם שמעו מבחוץ כרוז צבאי המכריז שמדינת ישראל אישרה כניסת יהודים למערה ללא הגבלה. רק אז הם יצאו, ואכן המערה נפתחה לביקור יהודים בכל עת.

לי את

אחד האירועים הכואבים והמכוננים של מתיישבי קריית ארבע קשור עם 'בית הדסה'. באפריל 1979 נכנסה לבניין קבוצת נשים עם ילדיהן, כתגובה להקפאת הבנייה בקריית ארבע. ראש הממשלה מנחם בגין הורה שלא לפנות את הנשים, אך למנוע כניסת אנשים נוספים, וכן למנוע את כניסת מי שיצא מהמקום. כתוצאה מכך, נשארו הנשים והילדים מספר חודשים לבדם. בליל שבת בחודש מאי 1980 אירע פיגוע בבית הדסה: אנשי פת"ח תקפו קבוצת גברים שבאה בליל שבת לברך את הנשים ששהו בבית הדסה, ורצחו שישה מהם. בעקבות זאת החליטה ממשלת ישראל על חידוש היישוב היהודי בחברון והתרת המגורים בבית הדסה.

חביבה, האם היית חלק מחבורת הנשים בבית הדסה?

"לא", היא אומרת, "באותו זמן ליאת התינוקת שלנו הייתה זקוקה להמון טיפולים רפואיים, והתנאים הסניטריים בבית הדסה והמצור על המקום לא אפשרו את השהות שלה שם".

ליאת, כיום בשנות הארבעים לחייה, הייתה תינוקת עיוורת שננטשה. עינה



מרבין בשמחה

סופ"ש שמח במלון רויאליים המלח

ר"ח אדר ב' · פרשת פקודי · 3-5 במרץ

מופע בחמישי:

יאיר יעקבי
אומר מעט מדבר הרבה



שיחות שבת
עם הרב חגי לונדין

שיחה לנשים עם
הרבנית הילה כהן
יועצת אישית, מאמנת לחתונה
ומדריכת כלות

ארוחות גורמה

מועדון ילדים

מלון מפואר

ברכת מי ים
המלח מחוממת,
סאוונה יבשה
ורטובה וספא
בשעות נפרדות!



079-5158555

להרשמה לסופ"ש באתר מאובטח:
<https://www.yeshiva.org.il/sales>

הנחות לחברי ארגון המורים ע"ח הסכסוך השנתי

כשרות המלון: רבנות. בשרים - חלק מהדרין רבנות,
עופות - על פי מומלצי כושרות, ירק עלים ללא חרקים,
בישול יהודי לדעת הרב"י, שמיטה - היתר מכירה,
כל שאר המוצרים - בד"צים שונים

כל התוכנית כפופה לתנאי משרד הבריאות

ישיבה
בשביל זה יש אינטרנט



חביבה, "ואז בכיתי גם אני". לאחר הבכי, חביבה התקשרה למשה ואמרה לו "מזל טוב, נולדה לנו תינוקת". רק אז ערכו משה וחביבה קידוש עבור ליאת בשבת. "כשהיא התחילה לבכות, הבנו שמתחיל קשר בינינו".

מרכז טיפולי נולד

ליאת, שסובלת מעיוורון ומפיגור קשה, פתחה בפני חביבה את עולם החינוך המיוחד. "התחלתי לחשוב: מה יהיה איתה? איפה היא תלמד? החלטתי להביא לכך שנוכל לטפל בה בקריית ארבע".

איך עושים את זה?

"בזמנו המועצה לא הייתה כל כך מסודרת, אז החלטתי לעשות בעצמי מה שניתן. התחלתי לפתוח מרכז טיפולי, עקב בצד אגודל".

את מרכז 'נווה אברהם' שפתחה חביבה עם "ילד וחצי" כהגדרתה, מנהלת כיום בתה, מינה גוברין, וממלאים אותו מאות ילדים מכל יישובי האזור, כולל רשימת המתנה ארוכה. במקום נערכים מגוון טיפולים כמו ריפוי בעיסוק, תרפיות רגשיות, טיפולים בקלינאות תקשורת, פיזיותרפיה ועוד מגוון טיפולים פרא-רפואיים. בנוסף, חביבה הקימה בקריה גם מועדונית לילדים עם צרכים מיוחדים, וגייסה בנות שירות ובחורים משיבת ניר להתנדב במקום. "עד היום אני פוגשת צעירים שהלכו ללמוד חינוך מיוחד בזכות שהתנדבו במועדונית הזו" מספרת מינה. "אבל אמא לא הסתפקה בזה. יחד עם צבי קצובר, היא הובילה וגייסה תרומות כדי לפתוח גן חינוך מיוחד לילדים עם עיכוב התפתחותי". בנוסף, חביבה גייסה ציוד ופתחה חנות ראשונה בקריית ארבע למצעים ובגדים, וגם חנות של בגדי יד שניה.

חביבה, מאיפה היו לך הכוחות לכל זה?

חביבה מצטנעת. "הגישה שלי היא לחפש כל הזמן במה אני יכולה להועיל לקהילה. כל הזמן חשבתי: איך אני יכולה לעזור לקריית ארבע? מה חסר לתושבים שאני יכולה לעשות? כל רעיון הוליד עוד רעיון, ואני חושבת שכל אדם צריך לאמץ את המחשבה הזו. בעיניי, אי אפשר

"הסבתא לקחה את בתה והן נסעו לשוויץ, שם הן הפקידו בבנק שוויצרי אלף לירות סטרלינג, וכך היה להן אישור לסרטיפיקט הראשון. נסעו שוב לשוויץ, הסבתא הוציאה את הכסף מהבנק, החביאה אותו בגלגלים של הרכב וחזרה לגרמניה. שם הפקידה שוב את הכסף בבנק גרמני, השיגה אישור ורכשה סרטיפיקט נוסף, וכך חוזר חלילה..."

של חביבה צדה מודעה בעיתון במכולת השכונתית, בה נכתב על תינוקת המחפשת בית. חביבה הייתה אז בחודש השמיני להריונה, ובכל זאת המודעה לא הניחה לה. היא קנתה את העיתון וביקשה להראותו לבעלה. בערב, כשמשה הגיע הביתה, הוא הראה לה גזיר עיתון ששמר עבורה, עם אותה המודעה בדיוק!

בני הזוג ראו בזה השגחה פרטית מופלאה. הם קמו ונסעו למוסד ויצי' בתל אביב, שם נמצאה התינוקת שהייתה עיוורת ומלאה פצעי לחץ בכל גופה. משה וחביבה לא נרתעו, לקחו את התינוקת לביתם וחביבה התמסרה לטיפול בה. מאוחר יותר התברר שהתינוקת סובלת גם מפגיעה מוחית קשה. "רופא צבאי שביקרתי אצלו תמה בפניי בגערה: 'איך תטפלו בה כאן? היא עוד תמות לכם בידיים'". משחזרת חביבה. "אמרתי לו, 'אתה לא אחראי לא על החיים ולא על המוות' ויצאתי. פנינו לרופא אחר, ד"ר שטראוס, שבדק אותה ואמר שהיא צריכה להפסיק לאכול דייסות, ובמקומן צריך לתת לה בכל רבע שעה קצת מיץ ענבים

עד שכל הפצעים שלה יחלפו". חביבה עשתה כך במשך חודשיים וחצי עד שהפצעים התחילו להיעלם.

כשליאת הייתה בת שמונה חודשים היא בכתה לראשונה על כתפה של חביבה: "עד אז היא לא בכתה, עכשיו היה לה פתאום על מי לסמוך" מתרגשת

ולהתחיל מבראשית

הצטרפו ללימוד הפרק היומי במקצב 929
לאחת ממאות הקבוצות הקיימות או הקימו קבוצה משלכם

הקבוצות שיצטרפו יהנו מהטבות בלעדיות:

- חומרי הנחיה ותכנים מגוונים מאתר התנ"ך של מכללת הרצוג
- סיוע במציאת מנחה לקבוצה מבין תלמידי המכללה ובוגריה
- מפגשי מנחים, להדרכה ורכישת כלי הנחייה • מפגש - אורח עם מרצה בכיר לתנ"ך
- פרסום ותמיכה ארגונית • השתתפות נציגי הקבוצה באירועי לימוד תנ"ך ארציים

כשלומדים ביחד, לומדים יותר.

ברכות
למסיימי
הסבב השני

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים נוספים ולהצטרפות: 02-9937337 או בדוא"ל: kehilot@herzog.ac.il
הפרק היומי זמין באתר התנ"ך של מכללת הרצוג - hatanakh.com וב- 929.org.il

לתלות את יהבנו במועצה, כי המשאבים והיכולות שלה מוגבלים. אתה צריך לעשות מה שאתה יכול כדי לסייע, לתרום ולהוסיף".

שת"פ עם השומר הצעיר

קריית ארבע לא ידעה שקט. מעת לעת היו באים אנשי 'השומר הצעיר' להתגרות במתיישבים, כיוון שהתנגדו להקמת היישוב. במקום להתעצבן, חביבה ומשה

"אמא אמרה לקיבוצניק: 'יש לי עוד רעיון - אנחנו צריכים ציוד לגן ילדים של חינוך מיוחד'. האיש לא התעצל וארגן ציוד לגן, חדש לגמרי. אבל אז הוא כבר הניח את הציוד וברח, כדי שלאמא לא יהיו עוד רעיונות... הוא כבר הבין עם מי יש לו עסק"

החליטו לעשות מעשה - לערוך ביקור באחד מקיבוצי השומר הצעיר ולשוחח עם תושביו בסוגיית ההתיישבות.

"הגענו לשער הקיבוץ וביקשנו להיכנס לשירותים", מספרת חביבה בחיוך. "נתנו לנו להיכנס למזכירות, וכך ישבנו ושוחחנו איתם. הם שאלו מאיפה באנו, וכשאמרנו שבאנו מקריית ארבע הם התחילו לשאול אותנו המון שאלות. 'מה אתם עושים שם? למה אתם שם?' הסברנו להם את עמדתנו, והמשכנו ואמרנו להם שכמה חבריה מהשומר הצעיר מגיעים כדי להפריע לנו בחיי היום-יום. משה אמר להם 'זה לא רק מפריע, זה מבייש - אתכם! ניצחנו במלחמה הקשה, תהיו מרוצים! למה שקריית ארבע תישאר לא יהודית? היום יש בה קהילה יהודית מתפתחת והרבה משפחות גרות שם. תתמכו, אל תפריעו'".

איך הם הגיבו?

"הם הקשיבו והתעניינו" מתפעלת חביבה. "זה היה עבורם מפגש עם עולם שלא הכירו כלל, כאילו נחתנו מכוכב אחר. בסיום הביקור, המזכיר רשם את מספר הטלפון שלי והלכנו. תהינו מה יכול לצאת מהמפגש הזה, כי באמת נסענו מתוך כוונה להשפיע ולשנות את הגישה שלהם. לאחר כשבועיים קיבלתי שיחת טלפון, המזכיר התקשר ואמר לי: 'מאוד הרשמת אותנו, אני בא לבקר ומביא לכם מתנה - סל לכדורסל'. שמחתי מאוד, כמובן, ובאמת הוא הגיע, התקין את הסל ושמה לראות את הילדים משחקים בו. אמרתי לו 'כל הכבוד!', ולא התאפקתי ושאלתי אותו: 'איך אתה מרגיש עכשיו כיהודי בקריית ארבע? נכון זה כיף?...'".

בתה מינה צוחקת ומוסיפה: "אמא, שאינה עוצרת לעולם, אמרה לקיבוצניק: 'יש לי עוד רעיון - אנחנו צריכים ציוד לגן ילדים של חינוך מיוחד'. האיש לא התעצל וארגן ציוד לגן, חדש לגמרי. אבל אז הוא כבר שם את הציוד וברח, כדי שלאמא לא יהיו עוד רעיונות... הוא כבר הבין עם מי יש לו עסק".

"יהודי נשאר עם לב יהודי גם בשומר הצעיר" קובעת חביבה. "מדגדג לו בבטן ובלב והוא עושה חסד, זה טבעו", היא מסכמת את תפיסת עולמה המחבר עבר, הווה ועתיד. ■



ונהפוך זה בידיים שלך!

בואי להתוועד איתנו על מהפכות פנימיות מתוך שמחה אמיתית על פי תורת החסידות

לימוד • ניגון • צחוק • ריקוד

ההתוועדות הנשית



מבית מדרשת מעיינות'ך



עדן גולדמן



סיון רהב מאיר



אחי אנקרי



ברכה שילת



אושרית סרוסי

בניהול מוזיקלי של מיטל ברכה קרני



פרטים וכרטיסים באתר tickchak.co.il

כניסה 50 ש"ח

יום חמישי ר"ח אדר ב' 3.3 | היכל שלמה - ירושלים

מעט מן האור

חנן פורת

בראשית | שמות | ויקרא | במדבר | דברים

מארז מהודר במתנה

**'מעט מן האור' -
סדרת המופת של
חנן פורת ז"ל.**

פרשנות ארץ ישראלית מקורית ושורשית,
בשילוב תמונות ומדרשי שיר - מתוך חיבור
התורה אל החיים. על יסוד מימרתו של
הראי"ה קוק זצ"ל: "הישן יתחדש - והחדש
יתקדש".



אהב טהר-לב | חנן פורת

” את סדרת השיעורים המכונסים בספר זה העביר חנן לחבורת חברים מקשיבים בביתו במהלך מחלתו, עד סמוך להסתלקותו, כל עוד עמדו לו כוחותיו. כאשר הבעתי נכונות לעריכת ספר שיעורי חנן על מסילת ישרים, לא ידעתי איזה מסע מרתק מצפה לי. עד אז חשבתני שאני יודע את המסילה ואת הרמח"ל כובשה, וכי מכיר אני את חנן. חוויית העריכה הפגישה אותי עם עולם המעמקים של חנן, וסחפה אותי אל המסע בו מהלך הוא יד ביד עם הרמח"ל בנתיבי המסילה. בחשאי התלוויתי אל השניים. מצאתי עצמי שומע את המיית לבבו של חנן כשהוא קורא לרמח"ל בכינוי בו בחר הרמח"ל עצמו: 'אוהב טהר לבי', ראיתי כיצד הולך חנן ומגלה שאף הוא איננו אלא 'אוהב טהר לבי', וחשתי כי ליבי יוצא אליהם במשאלת-תפילה: לו יהי חלקי עימכם. ”
[מתוך הקדמת העורך]



לדתיים אין חשיבה ביקורתית?

איתי אסמן

עשר ידות בחכמת התורה, למרות שכל כולו היה שקוד על התורה באהבת ה' ולא מעט מספריו נכתבו על ידי תלמידיו, הוא מצא זמן לכתוב בכתב ידו ספר מתמטיקה בשם 'איל משולש'.

אם כן, אנו רואים כאן דתיים ורבנים שוחרי ידע ותרבות, מעודדים ביטוי עצמי, בעלי חשיבה ביקורתית ויצירתית במגוון תחומים בחיים. גם בענייני אמונה לא פגשתי מעולם רב שאמר שאסור לשאול שאלות, בדיקו להיפך, עודדו לשאול הכול וענו בסבר פנים יפות. לאורך הדורות נכתבו הרבה ספרי אמונה, ממורה נבוכים דרך המהר"ל ועד הרב קוק וחכמי דורנו שמעלים שאלות ועונים עליהן.

אין סתימת פיות כל עוד שואלים בצורה מכובדת. גם הרב קוק כותב במידות הראייה: "האמונה בטוהרה על ידי אפשרות של כפירה", אין זה אומר חליה שמותר לכפור, אלא שלאדם יש אפשרות של כפירה ובכל זאת הוא בוחר להאמין.

כאן יש להדגיש שאיננו עושים ביהדות עיקר מחכמות החול, עיקר החיים הישראליים הוא עבודת ה' בתורה ובמצוות. מעשה בראשית



אבותינו ורבותינו לא היו שוחרי ידע ותרבות?

נכתב בתורה בפרשה אחת קצרה כדי לומר שחשוב שנכיר איך העולם נברא, אך לא צריך לעשות מזה עיקר, משל לאדם שבונה בית וגר בתוכו, העיקר הוא לא בניין הבית והחומרים שבנו אותו, אלא מה יהיה התוכן שלו, קל וחומר בית שנברא לעבודת הבורא. חכמת החול היא חכמת ה', אך ביהדות יש להגיע גם לדעת אלוקים להיות מלווה בדוגמאות של חכמה, זוהי תפארת לתורה, אדם דתי ששומעים ממנו דברי חכמה תוך כדי שיעור תורה שאתם מעבירים ויוזמים או גם בשיח בענייני הדת זהו דבר מאוד מרשים. לכן הדתיים שבנו בעצמם קומה תורנית ורוצים לקרב לתורה - עליהם ללמוד חכמות חול על פי מדרגתם ולהתעניין בהוויות העולם, גם כי זוהי חכמת ה' וגם כי הדבר מוסיף פאר לתורה בהסברתה.

אחת הסיבות שגרמו לי בעברי לזלזל בתורה ובדתיים היא משום שראיתי בהם אנשים פרימיטיביים שהולכים אחרי סמכות ואין להם חוש ביקורת מפותח. בארגון השמאל "הפורום החילוני" כתבו מסמך שמתאר את יסודות החינוך הממלכתי-חילוני בישראל ואלו העקרונות: חינוך להומניזם ודמוקרטיה מגיל צעיר; קידום פתיחות לעולם הרחב; יצירת אקלים חינוכי חילוני - משתף, חקרני, שוחר ידע ותרבות; עידוד ביטוי עצמי, חשיבה ביקורתית ויצירתית בתחומי האומניות, מדעי הרוח והטבע ועוד. יש לציין שארגון זה מייצג בפעולותיו מלאות השנאה מיעוט רדיקלי של יהודים במדינה, אך מה שנכתב כאן מייצג תפיסת עולם רווחת-שהדתיים חסרי השכלה וחסרי חוש ביקורת, וכך חשבתי גם אני, שהדתיים לא משתמשים יותר מידי בשכל ואינם ריאליים ולכן הדת לא עניינה אותי.

אבל אז למדתי תורה, וראיתי את הביקורת הגדולה שהייתה לעם ישראל כלפי משה רבינו, לקח להם הרבה זמן עד שהם האמינו בו, שמתי לב שאני שייך לעם מאוד ביקורתי, 'קשה עורף', הם היו אנשים מאוד חכמים ולא כמו שמלמדים בחינוך החילוני שמשה רבינו היה כריזמטי והם הלכו אחריו בלי הבנה.

לאחר מכן פגשתי עם התלמוד, וראיתי את הקושיות חזקות שם, שכל ביקורתי כזה לא קיים באף מקום, ולאחר מכן יש ראשונים ואחרונים וכולם מקשים קושיות כדי לברר את האמת ולא מרחמים על אף אחד, רק דרישת האמת בלי שום חנופה. ראיתי שגם כך לומדים בישיבה, בחברותא, בשכל חריף וביקורתי, לא חוששים לשאול שאלות, כמובן מתוך כבוד והערכה לאמוראים והתנאים.

ואז פגשתי עם דמויות המופת של עם ישראל לאורך ההיסטוריה - רבי אברהם אבן עזרא, שמלבד גדלותו התורנית, היה בקי בפילוסופיה, אסטרונומיה, מתמטיקה ואסטרונומיה (יש על שמו מכתש בירח), רבי סעדיה גאון שהיה פילוסוף גדול, רבי יהודה הלוי שהיה משורר גדול, הרמב"ם שהיה בקי ברפואה ועוד. לאחר מכן פגשתי תלמידי חכמים גדולים גם בדורנו, שבקיימים בחכמות חול רבות.

הגר"א אמר שכל מי שחסרה לו ידיעה בחכמות החול חסרות לו

asmanitai@gmail.com

להצטרפות לקבוצת ווטאפ של טיפ יומי לקירוב

נא לשלוח הודעה ל- 052-5665005

היו שותפים - ראשי יהודי! התרומות מוכרות לצרכי מס. הקישו בגוגל: "תורמים לראשי יהודי" או בטלפון 052-5665005 או סרקו ברקוד:

קומיקס ילדים "הגיע הזמן"

9 ספרים רק ב- **399** ₪

משלוח עד הבית ב-29 ₪ עם חיוב (6 ערכים)

www.roshy.org, 052-5665005, 02-6791122

דרושים מתנדבים לקריאות מגילה ברחבי תל אביב

המעוניינים לקבל מגילות להפצה

פנו למוס: 052-5665552

לתרומה בפייבוקס של מגילות - 052-5665005



האם התלמאכים נראים כמו בני אדם?

למה ה' ברא את היצר הרע?

למה ה' החריב את בית המקדש?

האם אפשר לבנות הלוו בשבת?

למה יש לרש"י כתב מיוחד?



חדש!



02-5667118

מבצעים והטבות לחבר מועדון באתר:
www.beitel.co.il

חנות ההוצאה: רחוב כנפי נשרים 13 ירושלים (חנות דני ספרים)



תפלין בלתי נשכחות



תקציר: לפנות בוקר, הרב ליפסקר מקבל הוראה מהמזכיר בשם הרבי: עליו לקחת זוג תפילין ולהתייצב בדיוק בשעה שש בבוקר בפתח ביתו של לואיס שלדר בלונג איילנד.





התוועדות
התוועדות

הרב שבתאי סלביצקי, שליח חב"ד באנטוורפן

תפילין

קבוצת המוסלמים על השטיחים
בשדה התעופה לא הבינה מאיפה
זה בא לה < המחלוקת בין האבא
והאימא בעניין הייחוס המשפחתי
היא משבר הזהות של כולנו <
מבחוץ או מבפנים – זה באמת
משנה מהיכן הביצה נבקעת? <
בושה היא לא חולשה, היא גרעין
הצמיחה הגדול בעולם < ואלה
שחטאו בעגל הזהב – מה הם בדיוק
חשבו לעצמם?

בואו נדבר על זה קצת: איך ניתן לצאת מחוזקים לאחר משבר רוחני, ואיך הופכים את השפל הרוחני לגאות גדולה.

בפרשת השבוע מספרת התורה על השתלשלות האירועים עד לחטא העגל, ועל שבירת הלוחות בידי משה "כאשר קרב אל המחנה וירא את העגל". שבירת הלוחות מעוררת אצל רבים מהמפרשים את השאלה - **לשם מה?** לשם מה היה לו למשה לנהוג בלוחות כבזיון, להשליך אותם מידי ולשברם? מדוע לא פשוט לגנוז אותם עד שישראל ישובו להיות ראויים להם? נתאר לעצמנו אבא שביקש להעניק לבנו מתנה יקרת ערך וזה האחרון סרח, הרי האבא לא ישובר חלילה את המתנה אלא יניח אותה למשמרת עד שהבן יחזור לעצמו. כך לכאורה היה למשה לנהוג בלוחות הברית שניתנו לו מידי הקב"ה בכבודו ובעצמו!

השאלה מתחזקת כשחושבים על כך שהקב"ה עצמו מסר למשה את הלוחות אחרי שחטאו ישראל בעגל, שהרי עם נתינתם הוא אמר לו "לך רד כי שיחת עמך". אם כן, מתברר שהקב"ה עצמו רצה שישראל יקבלו את הלוחות למרות החטא, ומדוע אפוא החליט משה לשובר אותם?

בשביל להבין את זה נציג בכמה משפטים את השורש לחטא העגל: המוטיבציה של העם ליצור עגל זהב החלה כשמשה רבנו בושש לבוא, והם ביקשו למצוא אלטרנטיבה למשה שהיה להם למנהיג ואשר שימש כצינור דרכו עבר השפע האלוקי לעולם. המצדדים בעשיית עגל הזהב טענו בלהט שיש צורך ביצירת איזה דבר גשמי שיגשר ויחבר בינם לקב"ה, ולראיה הם הביאו את משה רבנו ששימש כמגשר ביניהם.

אבל הם שגו שגגה גדולה. הם טעו לחשוב שיש ביכולתם ביוזמה אישית שלהם להפוך עגל זהב למתווך ראוי בינם לקב"ה ולצינור להורדת השפע האלוקי לעולם, ולא הבחינו בהבדל התהומי שבין משה שהתמנה על ידי הקב"ה לרועה ישראל לבין עגל מעשה ידיהם.

כאשר משה ירד וראה שישראל בתשוקתם למוצק גשמי עשו באיולתם עגל זהב, הוא רצה לזעזע אותם ולהבהיר להם את הטעות האיומה, ולכן שבר לנגד עיניהם את הלוחות. באקט הזה הוא כמו אמר להם: אתם לא ראויים להם, אתם עוד עלולים לעשות גם את הלוחות עצמם מעין עבודה זרה. רצונכם העז ב'מוצק גשמי' שיחבר ביניכם לה' העביר אתכם על דעתכם ועל דעת קונכם! ראו עד היכן הידרדרתם!

בכוונת מכוון לא גנו משה את הלוחות אלא שבר אותם בפומבי - במטרה לעורר בישראל בושה וכלימה על חטאם.

בבושה יש שני סוגים - חיצונית ופנימית. הבושה החיצונית היא מפני הסביבה, בבחינת "שלא יראני אדם" (לא נעים לי ממנו; 'איזה בושת').

לפני כמה שנים טסתי לרבי, ובדרכי לניו יורק עצרתי בהולנד. בשדה התעופה באמסטרדם תרתי אחר פנים יהודיות בשביל להציע ליהודים להניח תפילין. לאחר כמה דקות ראיתי בחורצ'יק עם תרמיל על גבו שתווי פניו החשידוהו כיהודי...

בשביל לברר האם אכן הזיהוי שלי היה מוצדק, פניתי אליו בעברית ושאלתי האם הוא רוצה להניח תפילין. הוא השיב לי בקול תמה: "כאן, מול כל האנשים?!" ניסיתי לומר שאפשר לעשות זאת במקום צדדי יותר, אך הוא עמד בסירובו והלך לו.

התיישבתי ולמדתי משהו, אך כעבור זמן חשתי לפתע ביד האוחזות בכתפי. הרמתי את עיני לראות במי מדובר והנה אני רואה את התרמילאי ההוא על ידי והוא מבקש בקול המביע דחיפות: "כבוד הרב, אני צריך את התפילין, תן לי אותן". מסרתי בידי את התפילין ועקבתי במבטי אחריו. הוא הלך למרכז האולם, שם ראיתי קבוצת מוסלמים שהתכנסה לתפילה, הוא נעמד מולם, הניח תפילין וקרא בקול: "שמע ישראל, ה' אלוקינו ה' אחד". חלק מן הקהל שנכח במקום הרים גבה, היו שהתעלמו והיו גם כמה שמחאו כפיים...

הוא חזר כעבור כמה רגעים ואמר לי: "תקשיב, כשראיתי את המוסלמים האלה פורסים שטיחים במרכז הטרמינל ומשתחווים, פתאום חשתי בושה שרגע קודם אני התביישתי בדת שלי ודחיתי אותך בשתי ידיים. אני, שאבות אבותיי מסרו נפשם על תפילין בספרד, אינני מעז להניח תפילין מול כמה גויים, והמוסלמים הם הגאים בדתם? מיד הלכתי לחפש אותך והלכתי לקרוא שמע מולם!"

הסיפור הזה המחיש לי מה זו נשמה יהודיה, ואילו עוצמות פנימיות חבויות בה. לכן לא צריכים להתרשם מדי ממשבר. הם קורים. ממש כמו בפן הכלכלי בו לעיתים אנו מצויים בתקופת גאות ולעיתים בשפל, כך גם בפן הרוחני - עלילות וירידות הן חלק בלתי נפרד ממנו. יש זמנים בהם האדם מתעלה ומרגיש מחובר לקב"ה ולמצוות, ויש זמנים בהם הוא נראה לעצמו כעץ יבש שאין בו אפילו עקבות של לחלוחית מצווה וחיבור לקדושה. אבל העיקר שנזכור כמה כוח יש בתוכנו פנימה. מכאן אפשר רק לעלות.

האכילה מעץ הדעת, אז "ותפקחנה עיני שניהם וידעו כי עירומים הם, ויתפרו עלה תאנה". הדעת היא אפוא שגרמה לו את הבושה.

לפני החטא היה אדם הראשון מזוכך, ללא אגו וללא כל משיכה לרע. משום כך החטא שלו לא בא מתוכו, אלא על ידי גורם חיצוני (הנחש שפיתה את חווה שפיתתה את אדם). אך מעת שאכל מעץ הדעת, קיבל אדם הראשון את ידיעת הטוב והרע, כלומר החל לחוש משיכה לרע, וכפועל יוצא מכך יכול היה להבחין בפחיתותו של הרע ולהתבייש בו. מאותו הרגע ואילך, הפך האדם והפכו כל צאצאיו ליצורים מורכבים המחזיקים בתוכם נפש בהמית מחד ונפש אלוקית מאידך. נפש אחת נמשכת לפיצה טובה ונפש אחרת נמשכת לתפילה טובה. התנועות הכל כך רחוקות האלה, מצליחות לבלבל גם את האדם עצמו, שרגע אחד נמצא בגובה רוחני ומוסרי וברגע הבא יכול למצוא עצמו במחוזות אחרים לגמרי...

הבדיחה מספרת על ילד סקרן ששאל את אביו: אבא, מהיכן הגענו כולנו? והאבא משיב לילדו ש"זה מורכב מאוד, אבל במשפט אחד - הגענו מהקופים והתפתחנו מאוד עד שהפכנו לחכמים ומתקדמים כפי שאנחנו כיום". הילד ביקש לדעת האם גם אימו חושבת כך ושאל גם אותה: אמא, איך נוצר האדם? "זה פשוט מאוד, ילדי, אלוקים ברא עולם עם המון חיות, צמחים, כוכבים וימים והוא ברא בו גם את האדם".

הילד המבולבל הקשה על אימו ואמר: את אומרת כך, אבל אבא אמר לי שבאנו מהקופים! אז את לא מסכימה עם אבא? **"לא, אין לי שום ויכוח עם אבא", הרגיעה האם את ילדה, "פשוט הוא אמר לך מהיכן הגיעה משפחתו ואני סיפרתי על מקורה של משפחתי..."**

יש בבדיחה הזו גם קצת אמת. לכל אחד מאתנו יש בתוכו הן תכונות ומאויים הנדמים לאלה של הקוף, והן נפש אלוקית - קדושה וטהורה, המחוברת עם בוראה ומאצילה.

ובחזרה לעניין הבושה: כפי שדיברנו, הבושה היא תולדה של דעת. **ברגע שאדם שנכשל בעבירה ומתלכלך בחטא מתבייש במצבו, ברור שהחלק המתבייש הוא חלקה של נפשו האלוקית.** היא זו שמציפה אותו בושה לנוכח המעשה. היא שמבקשת ממנו לחדול ממנו ולחזור לעצמו, וכפי שאומר אדמו"ר הצמח-צדק ש"בושה" אותיות "שובה" - "שובה ישראל עד ה' אלוקיך".

הבושה, אם כן, איננה סימן לחולשה אלא אדרבה, היא אות לכך שהנשמה האלוקית שלנו עדיין מסוגלת להשמיע את קולה! הבושה היא המגלה בנו שוב את נשמתנו ובכך נותנת לנו את תעצמות הכוח לעזוב את חטאינו ולשוב אל דרך המלך, "מלכו של עולם".

לכן ישראל הם גם ביישנים וגם "עזין". הבושה היא שנותנת להם עזות ותוקף של קדושה.

זה מסביר לנו עוד משהו: כשמה מביקש מה' למחול לעם ישראל על חטא העגל הוא אומר: "אם נא מצאתי חן בעיניך ה', ילך נא ה' בקרבנו כי עם קשה עורף הוא וסלחת לעווננו ולחטאתנו ונחלתנו". מדברי משה מובן שלדידו היותו של עם ישראל "עם קשה עורף", זו סיבה לסלוח להם על עוונם, וזה מוזר: האם כשמה מביקש סליחה ומחילה לישראל נכון להדגיש את היותם קשי עורף? לכאורה הדגש צריך להיות על חולשתם לעמוד בניסיון וכדומה ולא על העזות וקשיות העורף שלהם!

ובכלל, כיצד ניתן לומר שבני ישראל היו רגע אחרי מתן תורה "עם קשה עורף", כאשר על פי דברי הגמרא מתן תורה פעל על ישראל "בושת פנים", עד שניתן לקבוע ש"מי שאין לו בושת פנים - בידוע שלא עמדו אבותיו על הר סיני"?

אבל לפי מה שדיברנו הכל מובן: משה מביקש מה' לסלוח לישראל, ואכן מנמק "כי עם קשה עורף הוא!" - זהו עם שיש בו החזק והעוצמה הדרושים בשביל לשוב ולתקן את פגמיו. דווקא בגלל בושת הפנים שקיבלו במתן תורה ובשל הבושה בה התמלאו עם שבירת הלוחות לעיניהם, הם תמיד ימצאו בעצמם הכוח לשוב ולתקן את דרכם.

זוכרים את הבחורצ'יק משרה התעופה באמסטרדם? נדמה לי שהמקרה שלו ממחיש היטב כיצד הבושה הפנימית היא שיוצרת לעיתים את ה"עזות דקדושה".

לחיים, לחיים ולברכה.

בשיתוף מערכת הספר "הפרשה בחיי"

הבושה הפנימית איננה תולדה של מפגש מבייש עם הזולת, אלא נובעת ממפגש של האדם עם עצמו. האדם תופס באיזו דיוטא הוא נמצא וליבו מתמלא בושה. הוא מתבייש מעצמו. בושה פנימית מסוגלת לחולל תפנית חדה בחייו של האדם ולהעלות אותו ממעמקי האדמה אל 'פסגות ההימלאיה'. אין דבר שמעלה את האדם יותר מהרגע בו הוא תופס שמעידותיו אינן מעידות על מי שהוא באמת, והוא יודע בבירור שהאני האמיתי שלו נמצא במקום שונה וטוב בהרבה מהמקום בו הוא נמצא כעת.

אני מכיר סוחרים גדולים שאומרים "אני מחפש אנשים רעבים", כלומר כאלה שמצבם בהווה לא מביא אותם על סיפוקם. מניסיונם יודעים הסוחרים, שכשאדם רוצה לעצמו יותר ממה שיש לו בהווה, הוא נותן את כל כולו למילוי משימתו ויעדיו.

זו הבושה שמששה רצה ליצור בעם ישראל. בושה פנימית על מצבם, בושה שתוביל אותם לשינוי ולתשובה אמיתית על חטאם ותעמיק את הקשר שלהם לה'.

לחיים.

יש אמרה יפה האומרת שכשביצה נשברת על ידי כוח חיצוני - החיים מסתיימים, ולעומת זאת אם הביצה נבקעת על ידי כוח פנימי - החיים מתחילים ודברים מדהימים מתחילים להיווצר! כשמעידה של אדם מתפרסמת בציבור והוא מתבייש להראות את פניו ברחוב, זו שבירה חיצונית העלולה לסיים חיים חלילה; אך כשהבושה היא פנימית, היא פועלת בקיעה של הקליפה המכסה, כלומר מסירה חסמים ועכבות ומתחילה דף חדש בחייו של האדם.

עד לחטא העגל ושבירת הלוחות, הקשר בין ה' וישראל היה חלק ומובן מאליה. הקב"ה קרע את הים, דאג לכל מחסורם וביקש לתת להם את התורה, וגם ישראל מצידם שמחו לקבל עליהם את מלכותו ואמרו "נעשה ונשמע". אך לאחר חטא העגל שגילה צד פחות חיובי ומאור בישראל, אז יכול היה להתחיל קשר עמוק יותר בין ישראל לקב"ה.

אם עד לחטא העגל היו ישראל במעין 'אופוריה מתמשכת' על נישואיהם עם הקב"ה והכל נראה היה זורם, עכשיו הם נפגשו בחלקים המתאגרים שבקשר והמחויבות ההדדית שביניהם, וזו למעשה הזדמנות לקשר מסוג אחר לגמרי. כשמה שבר את הלוחות לעיניהם וגרם להם להתבייש במעשה שלהם, הוא הצליח להחזיר אותם לעצמם ואז בני ישראל חידשו ואימצו את הקשר לה', כשהפעם הם מכניסים אל הקשר הזה גם את הצדדים המתאגרים שבהם, והופכים בכך את הקשר לחזק ועמוק יותר - קשר של קיימא.

שבירת הלוחות אכן התבררה כמעשה נכון והיא הפכה את המצב ממשבר לצמיחה, וכפי שמתאר המדרש שלאחר שמה השליך מידיו את הלוחות, "התחיל להצטער על ששבר הלוחות. אמר לו הקב"ה: אל תצטער, שכן בלוחות הראשונים נתתי רק עשרת הדברות, ובלוחות השניים אני נותן לך הלכות מדרש ואגדות". כמו אותה אישה היישובת על המשבר" ומתוך כך מביאה חיים לעולם, כך גם שבירת הלוחות על ידי משה התחילה עידן חדש בקשר של ישראל והקב"ה, ונתנה לנו את הלוחות השניים שעמם ניתנה גם התורה שבעל פה - "כפליים לתושייה".

יש הרבה אנשים שהבושה נתפסת אצלם כחולשה. הביישן בעיניהם הוא אדם שבורח מהחיים, חסר ביטחון עצמי וכוזה שאינו מנצל את הפוטנציאל שלו. אבל האמת היא כמו שדיברנו - יש בושה שיכולה לגלות באדם עצמות וכוחות אדירים.

לגבי אופיו של עם ישראל בכל הנוגע לבושה אל מול עזות, אנחנו מוצאים לכאורה סתירה ברורה בין מאמרי חז"ל שונים. מצד אחד הגמרא אומרת שישאלהם "עזים שבאומות", ומנמקת בכך את נתינת התורה דווקא לנו: "מפני מה ניתנה תורה לישראל? מפני שהם עזים". מאידך, במקום אחר אומרים חז"ל שלישראל יש שלושה סימני היכר: "רחמנים, ביישנים וגומלי חסדים". איך הדברים מתיישבים אלה עם אלה? כיצד ניתן לומר על עם ישראל שהוא "עז שבאומות" וכד בכד ביישן?

כאן מגיע המבט של היהדות על הבושה.

בושה היא פונקציה של דעת. ילד קטן שאינו בר דעת, גם אינו בעל רגש בושה. אדם הראשון קודם האכילה מעץ הדעת הסתובב במערומיו, אך לא התבייש בכך וכפי שמעידה התורה: "ולא יתבוששו". רק לאחר

יש לך שאלה בעבודת ה' ? סמס ל-
054-4530951

1,200 שאלות ותשובות
של הרב יהושע מחכות לכם
באתר 'קרוב אליך'



נפשי בשאלתי



הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

בחרתי להישאר בישיבה תיכונית ולא לעבור לישיבה יותר רצינית כדי להשפיע על חבר'ה פחות חזקים ממני. האם זה נכון, ומה אפשר לעשות כדי לחזק אותם?

אין כל הדעות שוות. ישנם מצבים וישנם בחורים שהעצה הזו נאה להם, ולעומת זאת יש מצבים ובחורים שהעצה הזו אינה טובה בשבילם. ולכן יש להתייעץ עם רבותיך או עם תלמיד חכם שמכיר אותך.

הדרך להשפיע צריכה להתחשב בעניינים שאתה אוהב לעסוק בהם בקדושה, כדי שתוכל להקרין אור ושמחה שידיביקו גם את חבריך, ובאופן שמתאים גם להם ומשמח אותם. צריך למצוא את הדרך שמאחיבה שם שמיים, ולפעמים בדברים פשוטים ויסודיים אפשר למצוא אורות עצומים בלי לחפש כל מיני מעלות מיוחדות ויוצאות דופן. למשל בלימוד פשוט של הלכה או דברי אגדה, התחזקות שוטפת בתפילות במניין, אמירת אמן בקול, התבוננות בתוכן התפילות, לחגוג כל סיום של עניין בסעודת מצווה ולהיפגש עם דמויות שיכולות להאיר ולחזק אתכם, שבוודאי ישמחו להיפגש ולסייע וכמובן להתגבר ולהתחזק יחד בעבודת ה'.

איך יכול להיות שאדם קונה את עולמו בשעה אחת? אם כן, אני יכול לחיות כחילוני ובסוף ימי אעשה תשובה!

זהו בהחלט "רעיון יצירתי", אלא שכבר דנו בו רבותינו תחת הכותרת: "האומר אחטא ואשוב", ואמרו שמשמיים אין מספיקין בידו לשוב. מלבד שאין אדם יודע את יום מיתתו ואת קצבת ימיו, ולא יוכל לדעת מתי לשוב, הלא דברים קל וחומר: אם כשהוא חי חיי תורה ומצוות הוא רוצה להתרחק, כשהיה רחוק - מנין ימצא את הכוחות לשוב? וזה חלק חשוב במאמר רבותינו "אין מספיקין בידו", שאין הכוונה רק לכוון חיצוני מלאכותי שמונע בעדו לשוב, אלא שכך הוא טבע הנפש. כשהיא תלך אל החטא על ידי האמירה הזו, היא לא תמצא שם את הכוחות לשוב אלא רק תרצה לחטוא חטאים יותר גדולים.

וכך היא דרכו של יצר הרע, שבתחילה אומר לך 'עשה כך' ואחר כך מגביר את דרישותיו ומשם לחטא חמור יותר ויותר, מפני שהחטא מחליש כוחו של היצר הטוב ומרחיק אותנו מן התשובה. ואף על פי שבכל מקום יש אפשרות לשוב ולהתגבר על המכניזם של "עבירה גוררת עבירה", בכל זאת זו מלחמה קשה הרבה יותר. ולכן אין ללכת חלילה וחס בדרך קלוקלת ורבת מוקשים כזו, שמכוונת להוביל את האדם אל האבדון.

מה עושים כשאין מצב רוח להמשיך בשגרה?

סיבות רבות יכולות להיות לשאלה זו, מהן נפשיות-פסיכולוגיות, מהן בהכונה למסלול מתאים בחיים ובתעסוקה, ויש גם רובד רוחני. קשה למצוא אדם שאין לו חשק לאכול, מפני שצורכי הגוף פשוטים ונוכחים מולנו בגלוי, בעוד שהעניינים הרוחניים נשכחים מטבעם ואנחנו צריכים לעצור כדי להיזכר בהם ולמצוא בהם טעם מחודש. זהו חסד עצום שעשה עימנו הקב"ה, מפני שעל ידי כך כל הידבקות שלנו בחיים הרוחניים היא לא רק מעשה אלוקי אלא נוצרת על ידי שותפות שלנו, ובוזה היא נקנית לנו בעומק האישיות, שלא כמו ענייני העולם הזה. העצירה וההתבוננות שנותנות חיות ואור מחודש לעבודתנו הן הבסיס לכל עבודת הלב.

גם שאלת ההתאמה קשורה לעבודת ה', כמו שאמרו רבותינו: "אין אדם לומד אלא במקום שליבו חפץ", מפני שלעיתים קשה לאדם להמשיך מפני שהוא לא מתמסר לחלקים בתורה ובמצוות שמרוממים ומאירים את אישיותו. ועל כן העצה היא למצוא על בסיס קיום כל התורה והמצווה את אותם מרכיבים שנותנים טעם לחיי עבודת ה' שלנו, ומניעים אותנו מתוך שמחה לרצות עור.

במסגרת הקורס חמישי

=

פתרת? מקומך איתנו

יום פתוח | כ"ג אדר א' | 24.02 | בשעה 16:30

<p style="text-align: center;">תואר שני Master</p> <ul style="list-style-type: none"> - כריית מידע DATA MINING - פיזיקה יישומית / הנדסת אלקטרו-אופטיקה - מידענות טכנולוגית בבריאות* Health informatics חדש - הנדסת תקשורת מחשבים* - סיעוד - התמחות בגריאטריה, בטיפול תומך - סיעוד - רפואה פנימית - Master of Science in Nursing *NEW 	<p style="text-align: center;">הפקולטה לניהול B.A.</p> <ul style="list-style-type: none"> - חשבונאות ומערכות מידע - מנהל עסקים - התמחות במימון ומדע הנתונים, משאבי אנוש ושיווק דיגיטלי. <p style="text-align: center;">הפקולטה למדעי החיים והבריאות</p> <ul style="list-style-type: none"> - סיעוד B.S.N - ביואינפורמטיקה B.Sc. - מוכר להמשך לימודים לתואר ברקחות של האוניברסיטה העברית. 	<p style="text-align: center;">הפקולטה להנדסה ומדעי המחשב B.Sc.</p> <ul style="list-style-type: none"> - פיזיקה יישומית / הנדסת אלקטרו-אופטיקה - הנדסת חשמל ואלקטרוניקה - הנדסת תוכנה - הנדסת מערכות תקשורת - הנדסת תעשייה וניהול - מדעי המחשב <p style="text-align: center;">המכינה לאקדמיה</p> <p style="text-align: center;">מכינת רענון מכינה מלאה</p>
--	---	--

שכר לימוד אוניברסיטאי | שנה ראשונה חנים לכווגי צבא ושירות לאומי | בכסף נהנלי המרוויח האקדמי לב